

ปัญหาการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
ของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวลางสาต พุ่มดอกไม้

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

371.3028
ล 262 ป
ร. 3

ปัญหาการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
ของครูประภคศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวนางสาต พุ่มดอกไม้

1

24 ก.ค. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2546

ท 224750

S 101262

นางสาว พุ่มดอกไม้. (2546). ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ผู้ควบคุม : รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ด้านเตรียมการสอน ด้านการสอนและด้านการประเมินผล เปรียบเทียบปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ ประสบการณ์ในการสอน การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่สอนระดับประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 157 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยได้สังเกตสอบถามศึกษาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับปัญหาการสอนได้แบบสอบถามจำนวน 38 ข้อ ได้แก่ ปัญหาด้านการสอน จำนวน 13 ข้อ ปัญหาด้านการสอน จำนวน 12 ข้อ และปัญหาด้านการประเมินผล จำนวน 13 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Oneway Analysis of Variance)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวม ด้านการสอน และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเตรียมการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**PROBLEMS OF TEACHING FOCUSING ON LEARNER CENTRE OF
THE TEACHERS OF ELEMENTARY SCHOOLS UNDER PETCHBURI
PROVINCIAL PRIVATE SCHOOL**

AN ABSTRACT

BY

MISS. LANGSARD POOMDOKMAI

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
At Srinakharinwirot University
May 2003**

Langsard Poomdokmai. (2003). Problems of Teaching Focusing on Learner Centre of The Teachers of Elementary Schools under Petchburi Provincial Private School. Master Project, M.E.d. (Business Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Assoc. Prof. Suwat Watanawong,

The purposes of this research were to study problem of teaching focusing on learner centre of the teachers of elementary schools under Petchburi provincial private school in three aspects; which were preparation, teaching and evaluation. Compare these problem of teaching focusing on learner centre to following variable: sex, experience on teaching and experience on increasing knowledge learner centred.

The sample used in this research were 157 teachers of Elementary Schools under Petchburi Provincial Private School. The instrument used for collecting data were five level rating scale questionnaire. Statistical used to analyzed the data were mean, standard deviation, t – test, oneway analysis of variance.

The finding of this research were as follow:

1. The teacher of elementary schools under Petchburi provincial private school have problem of teaching focusing on learner centre were at middle level in both as a whole and in each aspects.

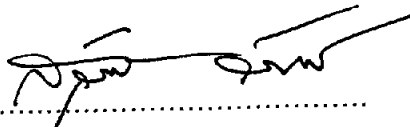
2. The teacher of elementary schools under Petchburi provincial private school with sex different had problem of teaching focusing on learner centre in a whole and in each aspects was statistical significant difference at .01 level.

3. The teacher of elementary schools under Petchburi provincial private school with experience on teaching different had problem of teaching focusing on learner centre in a whole and in each aspects was statistical significant difference at .01 level

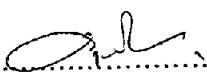
4. The teacher of elementary schools under Petchburi provincial private school with experience on increasing knowledge learner centred different had problem of teaching focusing on learner centre in a whole aspects and teaching aspect and evaluation aspect was statistical significant difference at .01 level and in preparation aspect with no statistical significant difference.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

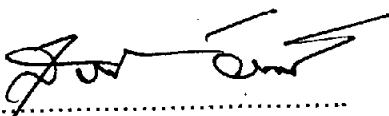
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

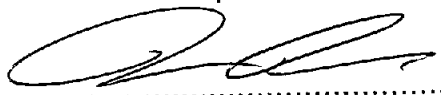
คณะกรรมการสอบ

.....
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

ประธาน

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทยพิสุทธ์)

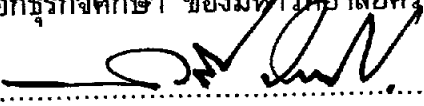
กรรมการ

กรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน)

วันที่ ๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่มีคุณค่า ช่วยเหลือและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการศึกษาค้นคว้าอย่างดียิ่ง นับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ ที่เป็นคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.วัฒนา มัคคสมัน นางสุภักฎาณี สุขสำราญ และนางสาว ลัดดาวัลย์ สายเย็น ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณประธานกลุ่มโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี และคณะครูผู้สอนระดับประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างดี

คุณประโยชน์และความดีอันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับบิดา มารดา คณาจารย์ ญาติและมิตรทุกท่าน ที่ได้อบรม สั่งสอน ปลุกฝังคุณความดี และความมานะ อุตทน ตลอดจนให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจ และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

นางสาว พุ่มดอกไม้

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
✓ ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
✓ ความสำคัญของการวิจัย.....	3
✓ ขอบเขตของการวิจัย.....	3
กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการวิจัย.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
✓ กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
✓ สมมติฐานของการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี.....	7
สภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	12
หลักการและแนวคิดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	13
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	14
บทบาทของครูในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	18
แนวทางการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	23
การประเมินผลที่สอดคล้องกับแนวคิดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
งานวิจัยในประเทศ.....	30
งานวิจัยต่างประเทศ.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา.....	33
การสร้างเครื่องมือ.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
การนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	59
ความมุ่งหมาย ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า และสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	59
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
อภิปรายผล.....	65
ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก.....	75
ภาคผนวก ข.....	82
ภาคผนวก ค.....	87
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	91

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและค่าร้อยละ ของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการสอนและ การผ่านการอบรมความรู้ เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	38
2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี โดยรวม และรายด้าน.....	39
3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ด้าน เตรียมการสอน โดยรวมและรายด้าน.....	40
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ด้าน การสอน โดยรวมและรายด้าน.....	42
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ด้าน การประเมินผล โดยรวมและรายด้าน.....	44
6 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถม ศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้านจำแนกตามเพศ.....	46
7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและ รายด้านจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....	47
8 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถม ศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้านจำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน.....	48
9 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางสอนของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....	48
10 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางสอนของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ด้าน เตรียมการสอนจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....	49

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสอนของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ด้านการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....	49
12 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสอนของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ด้านการประเมินผล จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....	49
13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้านจำแนกตามการผ่านอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	50
14 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้านจำแนกตามการผ่านอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	51
15 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสอนของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี โดยรวม จำแนกตามการผ่านอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	52
16 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสอนของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ด้านการสอน จำแนกตามการผ่านอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	52
17 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ด้านการประเมินผล จำแนกตามการผ่านอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	52
18 ค่าความถี่ปัญหาและอุปสรรคในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี.....	53

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การปฏิรูปสังคมไทยเพื่อการสร้างความแข็งแกร่งที่จะยืนหยัดอยู่ในกระแสโลกาภิวัตน์ได้อย่างสง่างาม จำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานของการปฏิรูปการศึกษา เมื่อประเทศไทยได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ ต้องมีลักษณะหลากหลายตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ อย่างไรก็ตามผู้สอนควรเข้าใจว่าการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ไม่ใช่วิธีสอนแต่เป็นเทคนิคการจัดการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้โดยมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ครูนับว่าเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญยิ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ ยึดผู้เรียนเป็นหลักให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ทั้งด้านความรู้ คุณธรรม และทักษะกระบวนการ ในทางปฏิบัติครูจำเป็นต้องศึกษา วิเคราะห์ และเตรียมการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ธรรมชาติของวิชา บริบทของสังคม และวัฒนธรรม (สหวิทยาเขตพระนครคีรี. 2542:1)

การเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ ทำให้ครู หน่วยงาน สถานศึกษาต้องตื่นตัวและต้องจัดระบบการศึกษาหรือระบบการเรียนรู้ใหม่ นั่นคือ ระบบการศึกษาที่มีศักยภาพสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีการดำเนินการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกประสบการณ์จริง นำเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนอย่างหลากหลายและเหมาะสม ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมกระตุ้นและสนับสนุนการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้ในชุมชน กลุ่มโรงเรียน เอกชนจังหวัดเพชรบุรี ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อที่ 3 คือ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ(สหวิทยาเขตพระนครคีรี.2542 : 5) โดยกำหนดให้ โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษาทุกโรงเรียน ในจังหวัดเพชรบุรีจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามสถานการณ์จริงโดย แสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี จึงเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา 3 ปีเศษ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จากการสำรวจข้อมูลพบว่า วิธีการสอนของครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่เห็นกระบวนการให้ผู้เรียนได้พัฒนาในด้านการคิดวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ครูยังเป็นผู้มีอำนาจในชั้นเรียน ผู้เรียนมีหน้าที่รับและปรับตัวให้สอดคล้องกับเนื้อหาความรู้และวิธีการของครู ครูยังไม่สามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้สัมพันธ์เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงและสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น (รายงานผลพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา 2543:12)

เพื่อการปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาที่กำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ให้ดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ ความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบการศึกษาไทยเพื่อการพัฒนาคุณภาพของคนไทย และยกระดับการศึกษาของคนไทยให้สูงขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี เพื่อทราบปัญหาและเป็นข้อมูลในการแก้ไข และปรับปรุงการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา และเป็นแนวทางในการปฏิรูปศึกษาของโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามตัวแปร ดังต่อไปนี้
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 ประสบการณ์ในการสอน
 - 2.3 การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณาวางแผน ปรับปรุง การเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา

2. ผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน สามารถนำไปแก้ไข ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 7 โรงเรียน รวมครูประถมศึกษาจำนวน 157 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ประสบการณ์ในการสอน

1.3.1 น้อยกว่า 5 ปี

1.3.2 5 – 10 ปี

1.3.3 มากกว่า 10 ปี

1.3 การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

1.3.1 เคยผ่านการอบรม 1 ครั้ง

1.3.2 เคยผ่านการอบรม 2 ครั้ง

1.3.3 เคยผ่านการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครู

ประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ด้านเตรียมการสอน

2.2 ด้านการสอน

2.3 ด้านการประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

หมายถึง สภาพการณ์และอุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้คิด ค้นคว้า และสร้างความรู้ด้วยตนเอง และตลอดถึงการปรับเปลี่ยนบทบาทครูเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ และให้บริการด้านความรู้แก่นักเรียน อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี มี 3 ด้านต่อไปนี้

1.1 ด้านเตรียมการสอน

หมายถึง สภาพการณ์และอุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเตรียมตนเองเพื่อศึกษาวิเคราะห์แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายของครู การวางแผนการสอน การจัดเตรียมสื่อ วัสดุการเรียนการสอนให้เพียงพอ เตรียมเอกสาร หนังสือ ข้อมูลต่าง ๆ การเตรียมแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา

1.2 ด้านการสอน

หมายถึง สภาพการณ์และอุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การกระตุ้นผู้เรียนให้สนใจ การจัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ การอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล การกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม การให้คำแนะนำ ปรึกษาปัญหา และการเสริมแรง

1.3 ด้านการประเมินผล

หมายถึง สภาพการณ์และอุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน การประเมินผลตามสภาพจริงจากการปฏิบัติ จากแฟ้มสะสมผลงาน การประเมินตนเองจากผู้เรียน ตลอดจนการสร้างเครื่องมือประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

2. ประสบการณ์ในการสอน

หมายถึง จำนวนปีที่ครูประถมปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเอกชน ตั้งแต่เข้าทำงานจนถึงปัจจุบัน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

2.1 น้อยกว่า 5 ปี

หมายถึง การที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเอกชน ตั้งแต่เข้าทำงานจนถึงปัจจุบัน เป็นเวลาน้อยกว่า 5 ปี

2.2 5 – 10 ปี

หมายถึง การที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเอกชน ตั้งแต่เข้าทำงานจนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา 5 - 10 ปี

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแตกต่างกัน
4. ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแตกต่างกัน
3. ครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี
2. สภาพและปัญหาทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี
3. หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
5. บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
6. แนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิตและเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน(2544:1) เห็นว่า ปัจจุบันสังคมได้ก้าวเข้าสู่ ยุคโลกาภิวัตน์ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมและเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การได้รับข้อมูลข่าวสารตลอดจนวัฒนธรรมต่างชาติต่างก็มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม แต่ประเทศไทยในปัจจุบัน ตกอยู่ในกระแสวัตถุนิยม บริโภคนิยม และคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม สภาพการณ์ดังกล่าวทำให้ประเทศขาดความพร้อม ขาดภูมิคุ้มกัน ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก สังคมตกอยู่ในสภาวะที่ต้องพึ่งพิงเทคโนโลยีและก้าวไม่ทันโลก เกิดวิกฤตการณ์และมีปัญหาหนี้สาธารณะ ภาครัฐไม่สามารถระดมทรัพยากรในการบริการด้านสังคมได้อย่างทั่วถึง จำเป็นต้องอาศัยการจัดการบริการของเอกชนด้วย การพัฒนาประเทศต้องเร่งรัดการแก้ไขปัญหาตั้งแต่รากฐานของสังคมหรือคนไทยให้มีคุณภาพ สามารถพึ่งพาตนเองได้ควบคู่กับการสร้างสมดุลให้เกิดขึ้นทุกด้าน เพื่อให้เกิดสังคมที่เข้มแข็งมี คุณภาพ โดยอาศัยการระดมทรัพยากรทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชน ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพของคน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ควรจะนำหน้าการพัฒนาประเทศในมิติอื่น

ประเทศไทยเริ่มมีการจัดการศึกษาของเอกชนมาเป็นเวลานานก่อนการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนของรัฐ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (อ้างถึง ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน ,2541: 3) ระบุว่า เริ่มตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พ.ศ. 2199 – 2231 และสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2349 – 2411 เป็นการเผยแพร่ศาสนาควบคู่กับการให้การศึกษา โรงเรียนเอกชนที่จัดตั้งในระยะแรกและยังคงดำเนินกิจการอยู่จนทุกวันนี้ ได้แก่ โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2408 โรงเรียนพัฒนาวิทยาลัย พ.ศ. 2413 โรงเรียนอัสสัมชัญ พ.ศ. 2420 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย พ.ศ. 2431 และโรงเรียนราชินี พ.ศ. 2446 เป็นต้น สำหรับในปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาเอกชนทุกระดับการศึกษา ทั้งนี้ การจัดการศึกษาเอกชนจะเป็นการจัดการศึกษาโดยบุคคลหรือคณะบุคคล อันมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์อันจำกัดสำหรับบุคคลเฉพาะกลุ่ม เมื่อศึกษาประวัติความเป็นมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นที่ประจักษ์ชัดว่า การจัดการศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญที่ช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของภาครัฐในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนได้อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้สำหรับปกครองประเทศ ได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเป็นอย่างยิ่ง โดยกำหนดบทบัญญัติในมาตรา 43 มาตรา 45 และมาตรา 81 ไว้ว่า

มาตรา 43 “ บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน....”

มาตรา 45” ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภท การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ เอกชนในด้านการศึกษา การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐของเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชนโดยให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นรับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย ให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินกิจการได้โดยอิสระสามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเองมีความคล่องตัวมีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน”

มาตรา 81" รัฐต้องจัดการศึกษาและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้ คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัย ในศิลปวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครูและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและ วัฒนธรรมของชาติ"

จากการศึกษาพบว่า การบริหารการจัดการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายดังกล่าว ต้องมีการดำเนินการบริหารการจัดการ ดังนี้ มาตรา 43 จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา มาตรา 45 การบริหารการจัดการตามนโยบายและแผนจัดการศึกษาของรัฐ แต่ผลการจัดการศึกษาเอกชนที่ผ่านมา พบว่า ในปีการศึกษา 2541 มีนักเรียนลงทะเบียนเรียนในสถานศึกษาเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา ร้อยละ 24.17 ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 13.29 และระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 6 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดตามลำดับ ระดับการศึกษาที่มีสัดส่วนจำนวนนักเรียนสูงสุด คือ ระดับก่อนประถมศึกษา เนื่องจากเป็นระดับการศึกษาที่รัฐบาลยังให้บริการไม่เพียงพอ

ดังนั้นรัฐบาลจึงได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับนี้มากขึ้น โดยให้ความช่วยเหลือด้านการเงินและวิชาการ อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนการลงทุนของภาคเอกชนในการจัดการศึกษา พบว่าจังหวัดเพชรบุรี ยังมีการลงทุนการศึกษาของภาคเอกชนเป็นสัดส่วนที่ต่ำ

จังหวัดเพชรบุรี มีสถานศึกษาในระบบโรงเรียนทั้งหมด 305 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 17 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.57 ของโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชนทั้งหมด 17 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนอนุบาลแสงมิตร
1. โรงเรียนอนุบาลวุฒิสาร
2. โรงเรียนอนุบาลเปรมฤดี
3. โรงเรียนอนุบาลศศิมา
4. โรงเรียนอนุบาลโพธิ์ใหญ่พัฒนา
5. โรงเรียนอนุบาลบันไดอิฐ
7. โรงเรียนอนุบาลเทพศึกษา
8. โรงเรียนอนุบาลศึกษาปัญญา
9. โรงเรียนอรุณประดิษฐ์
10. โรงเรียนราชภัฏวิทยา
11. โรงเรียนปริยัติรังสรรค์
12. โรงเรียนสุวรรณรังษฤษฎีวิทยาลัย

13. โรงเรียนศึกษาปัญญา
14. โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี
15. โรงเรียนแก่นจันทร์วิทยา
16. โรงเรียนพัฒนวิชาการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ
17. โรงเรียนพาณิชย์เพชรบุรี

ในจำนวน 17 โรงเรียนนี้ มีโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับเดียว จำนวน 7 แห่ง เปิดสอนก่อนประถมศึกษา - ระดับประถมศึกษา จำนวน 7 แห่ง เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา - ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 5 แห่ง และเปิดสอนระดับ ปวช. ปวส. จำนวน 2 แห่ง สถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษา มีดังนี้

1. โรงเรียนอรุณประดิษฐ
2. โรงเรียนราษฎรวิทยา
3. โรงเรียนปริยัติรังสรรค์
4. โรงเรียนสุวรรณรังษฤษฎ์วิทยาลัย
5. โรงเรียนศึกษาปัญญา
6. โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี
7. โรงเรียนแก่นจันทร์วิทยา

การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ผลของการประกาศใช้กฎหมายการศึกษาแห่งชาติจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทางการศึกษาเป็นอย่างมาก กลุ่มโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาและเพื่อให้สอดคล้องกับ เจตนารมณ์ และความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการศึกษาไทยเพื่อการพัฒนาคุณภาพของคนไทยและยกระดับการศึกษาของคนไทยให้สูงขึ้น กลุ่มโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ต้องการพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ยอมรับและก้าวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง ทั้งในเรื่องความมุ่งหมายและหลักการ อุดมการณ์ การบริหารและจัดการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

ในปีเดียวกัน(พ.ศ. 2542) กลุ่มโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อที่ 3 คือ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สหวิทยาเขตพระนครศรี.2542 : 5) โดยกำหนดให้โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษาทุกโรงเรียน ในจังหวัดเพชรบุรี จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และให้ นักเรียนได้เรียนรู้ตามสถานการณ์จริงโดยแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

การปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน สามารถผลิตคนที่มีคุณภาพ และเป็นการศึกษาที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปใน

ยุคโลกาภิวัตน์ และถือว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นนโยบายสำคัญ เพราะมีสถานภาพเป็นกฎหมายที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขหรือสนองตอบต่อการแก้ปัญหาทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อาจสรุปได้ว่าการปฏิรูปในสาระสำคัญ ๆ รวม 8 ประการด้วยกันคือ ด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ด้านระบบบริหารและการสนับสนุนทางการศึกษา ด้านครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีการปฏิรูปในหลายด้านดังกล่าวข้างต้น แต่ถ้าจะถามว่า"อะไรเป็นประเด็นสำคัญที่สุดของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คำตอบที่น่าจะได้รับการยอมรับเป็นการปฏิรูปทั้งปวงต้องมุ่งสู่การให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ หลักการสำคัญของการจัดการกระบวนการเรียนการสอน(มาตรา 22) ซึ่งรวมถึงจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตร (มาตรา 23 และ 27) กระบวนการจัดการเรียนการสอน(มาตรา 24) การประเมินผลการเรียนรู้(มาตรา 26) นั่นก็คือ หัวใจของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือการปฏิรูปการศึกษา และหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ก็คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนว่า บทบาทหน้าที่และภาระหนักในการดำเนินการปฏิรูปจะอยู่ที่โรงเรียน เป็นส่วนใหญ่ กระบวนการจัดการเรียนการสอนก็ต้องเปลี่ยนแปลงใหม่หันมายึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินผลการเรียนรู้ก็ต้องเปลี่ยนแปลงใหม่มีการประเมินผลตามสภาพจริง เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา 3 ปีเศษ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาด หรือสังกัดของโรงเรียนว่าจะมีขนาดเล็ก ขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ หรือโรงเรียนนั้น ๆ สังกัดหน่วยงานใดทั้งสิ้น หากแต่ความสำเร็จอยู่ที่ว่า บุคลากรภายในโรงเรียนทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน จะมีความตระหนักรู้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมผลักดันให้เกิดการปฏิรูปมากน้อยเพียงใด(รายงานผลพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา 2543:12)

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของประชาชน เพื่อการปรับปรุงแก้ไขปัญหาคอขวดในการจัดการศึกษาที่กำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ในส่วน ภูมิภาคสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทำหน้าที่เป็นตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการ ในการกำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงาน สถานศึกษา ให้ดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ และความมุ่งหมายของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการศึกษาไทยเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนไทยและ ยกกระดับการศึกษาของคนไทยให้สูงขึ้น

สภาพและปัญหาทั่วไปของการจัดการเรียนการสอน ที่เห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึกให้กับผู้เรียน ให้มีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม รู้จักแก้ปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ และควรเน้นการจัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับโลกยุคปัจจุบัน โดยเน้นการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยเป็นสื่อในการถ่าย ทอดการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมีจุดมุ่งหมายให้ทุกคนในสังคมได้มี ศักยภาพในการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านสติปัญญา ทักษะ อารมณ์ สังคมและสุขภาพอนามัย ให้รู้จักตนเอง ครอบครัว มีความภูมิใจในชุมชนและท้องถิ่น (ลีปนพนธ์ เกตุทัต. 2538 : 23) โรงเรียนเอกชนในจังหวัดเพชรบุรีเองก็ยังคงยึดแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิด การพัฒนาในทุกด้านพร้อมๆกัน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง สังคม และชุม ชนได้เป็นอย่างดี เน้นการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วม ทั้งตัวผู้ เรียนเอง ผู้ปกครอง สังคมและชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้สามารถเรียนรู้สิ่งที่มีคุณค่าในชุมชนของ ตนเอง รู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องต่างก็ให้ความร่วมมือด้วยดี แต่ถึงกระนั้นการจัดการเรียนการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเพชรบุรี ก็ยังคงมีปัญหาในด้านต่างๆที่พอสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการเตรียมสื่อการเรียนการสอน ในการจัดการศึกษาที่เห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะมี การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน ซึ่งในบางครั้งสื่อการ เรียนการสอนที่ผู้เรียนได้จัดทำขึ้นอาจไม่สอดคล้องหรือสัมพันธ์กับเนื้อหาของรายวิชานั้นๆ หรือ ไม่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของบทเรียน เนื่องจากผู้เรียนยังไม่มี ความเข้าใจชัดเจนเกี่ยวกับ เนื้อหาในบทเรียนหรือในรายวิชานั้นๆดีพอ

2. การสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนฝึกทักษะการเรียนรู้จาก กระบวนการทำงานกลุ่ม หรือจากการปฏิบัติจริง ซึ่งบางครั้งวุฒิภาวะของผู้เรียนอาจจะมีน้อย จนไม่สามารถที่นำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ หรือหลอมรวมให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ได้ รวมถึงปัญหาด้านความแตกต่างของผู้เรียนทั้งในด้านสติปัญญา ความรับผิดชอบ ซึ่งอาจมี ผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่ได้สร้างความรู้ให้กับผู้เรียนได้เท่าเทียมกัน ทำให้การจัดการ เรียนการสอนไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร

3. ด้านการวัดผลประเมินผล การจัดการเรียนการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอาจต้อง ใช้วิธีการวัดผลประเมินผลในหลายวิธีประกอบกัน และในแต่ละรายวิชา ก็อาจจะต้องใช้กระบวน การวัดผลประเมินผลที่แตกต่างกันไป ซึ่งอาจสร้างปัญหาด้านความแตกต่างและความไม่มี

มาตรฐานของการวัดผลประเมินผล ทำให้การวัดผลประเมินผลอาจไม่มีความชัดเจนหรือขาดประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ถือเป็นปัญหาที่ครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเพชรบุรีได้ประสบจากกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งปัญหาเหล่านี้ถือเป็นอุปสรรคหนึ่งที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายต้องร่วมกันแก้ไข เพื่อให้การจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้มีการพัฒนาต่อไป

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ความผันผวนทางการเมือง ความผูกพันทางวัฒนธรรม และ ศิลธรรม ความพ่ายแพ้ในสนามแข่งขันที่ต้องวัดกันด้วยคุณภาพ และสมรรถภาพ จึงเป็นผลให้คนไทยและสังคมไทยเริ่มต้นตัว รัฐต้องทุ่มงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยจัดการปฏิรูปการศึกษาขึ้นเพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองของประเทศอย่างแท้จริง เป้าหมายของการจัดการศึกษาจะต้องสร้างสรรค์สังคม ให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศและมุ่งสร้าง “คน” หรือผู้เรียนให้เป็นผลผลิตที่มีคุณลักษณะ ศักยภาพและความรู้ ความสามารถ ที่จะพัฒนาตนเอง และสังคมไปสู่ความสำเร็จได้

การจัดการเรียนการสอนที่สามารถสนองตอบเป้าหมายดังกล่าวได้นั้น เป็นที่ยอมรับกันว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ถือว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่เหมาะสมและสามารถสร้างและพัฒนา “ผู้เรียน” ให้เกิดคุณลักษณะ ศักยภาพและความรู้ ความสามารถที่จะสนองตอบ สังคมในยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเลือกเรียนในเรื่องที่สอดคล้องหรือ เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและความสนใจของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางที่สามารถสร้างคนที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมได้เป็นอย่างดี

ความเป็นมาของแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนี้ “Carl R. Rogers” คือผู้ที่คิดค้นและใช้คำว่า “เด็กเป็นศูนย์กลาง (Child – center)” เป็นครั้งแรก ในวิธีการนี้ผู้เรียนจะได้รับการส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ต่อการเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียนแต่ละคนมีคุณค่าสมควรได้รับการเชื่อถือไว้วางใจ แนวทางนี้จึงเป็นแนวทางที่จะผลักดันผู้เรียนไปสู่การบรรลุศักยภาพของตน โดยส่งเสริมความคิดของผู้เรียนและอำนวยความสะดวกให้เขาได้พัฒนาศักยภาพภาพของตนเอง (วัฒนาพร กระจับทุกซ์. 2542:4-5)

รุ่ง แก้วแดง (2541 : 96) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ไว้ว่า การจัดการศึกษาโดยยึดหลักสูตร เนื้อหาวิชา สื่อ การวัดผลประเมินผลเป็นหลัก และจัดตามความต้องการของครู และผู้บริหาร ก็เหมือนกับผู้เรียนเป็น “ เด็กน้อยผู้นำรัก ” ที่ผู้จัดการศึกษามองไม่เห็นความสำคัญ แต่หากยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แล้วจัดหลักสูตร เนื้อหาวิชา สื่อ และการวัดผลประเมินผล ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เด็กน้อยก็จะกลายเป็นมนุษย์ที่มีชีวิตจิตใจ มีความสำคัญโดดเด่นขึ้นในระบบการศึกษา

สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม (2523 : 72) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามแนวใหม่ว่า ไม่ว่าจะป็นวิชาใดก็ตาม ครู มุ่งที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญและการเรียนการสอน จะประสบผลสำเร็จก็ต่อเมื่อ ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง และยิ่งได้กระทำกิจกรรมมากเท่าไรก็จะเกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นเท่านั้น

บังอร อนุเมธางกูร (2541 : 34) กล่าวว่า การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการสอนที่นักเรียนมีโอกาสได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะให้นักเรียนสร้างความรู้โดย ให้โอกาสนักเรียนได้คิด มีส่วนร่วมในการแสดงออก การปฏิบัติในกิจกรรมกลุ่ม ปฏิบัติกิจกรรมภาคปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งจะมีครูเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการคิดอยากรู้คำตอบ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนทดลองหาคำตอบด้วยตนเอง

Lang. (อภิญาญา เหมระ. 2544 :16 ; อ้างอิงจาก Lang.1995 : 148) ได้เสนอหลักในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางว่า เป็นแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาครบถ้วน ด้วยวิธีการของแต่ละบุคคลที่อาจแตกต่างกันไป เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น และมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ถือเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้อย่างแท้จริง และสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจได้ และถือเป็นกระบวนการที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิด ศักยภาพได้อย่างเต็มที่

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ซึ่งเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนยังคงต้องอาศัยทฤษฎีเข้ามาใช้เป็นแนวทาง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างสมบูรณ์และชัดเจน ซึ่งทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนี้ได้มีนักวิชาการได้ศึกษาจนเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ดังนี้

1. แนวคิดของทฤษฎี การสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism)

วัฒนาพร ระบุทฤษฏี (2542 :15-16) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการสร้างความรู้ โดยผู้เรียน (Constructivism) ไว้ว่า เป็นทฤษฎีที่มีความเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในบุคคล บุคคลเป็นผู้สร้าง (Construct) ความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม เกิดเป็นโครงสร้างทางปัญญา ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนปัญญาของผู้เรียนได้ แต่สามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้ โดยจัดสภาพการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความขัดแย้งทางปัญญาหรือเกิดภาวะไม่สมดุลทางปัญญาขึ้นซึ่งเป็นภาวะที่ประสบการณ์ใหม่ไม่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิม ผู้เรียนต้องพยายามปรับข้อมูลใหม่กับประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมแล้วสร้างเป็นความรู้ใหม่

การเรียนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism) ครูผู้สอนจะมีบทบาท ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสังเกต สำรวจเพื่อให้เห็นปัญหา
 2. มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน เช่น แนะนำถามให้คิด เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบหรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง
 3. ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการคิดค้นต่อไป ให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม พัฒนาให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างไกล
 4. ประเมินความคิดรวบยอดของผู้เรียน ตรวจสอบความคิดและทักษะการคิดต่าง ๆ การปฏิบัติ การแก้ปัญหาและพัฒนา และการเคารพความคิดและเหตุผลของคนอื่น ๆ
- ตามแนวคิดนี้ ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ความรู้ได้ หากมีการจัดการศึกษาที่เอื้ออำนวยในบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและสร้างสรรค์ตนเอง

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข

กิตติยา บุญซื่อและคณะ (วาสนา เลื่อมสุทธิ. 2544 : 12-13 ; อ้างอิงจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541 : 15-29) ได้กล่าวถึง แนวคิด หลักการและกระบวนการของการเรียนรู้ที่มีความสุขว่า เป็นความต้องการให้เด็กได้แสวงหา ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างมีความสุข ให้โรงเรียนเป็นแหล่งค้นพบสิ่งมหัศจรรย์ด้วยตัวของเด็กเอง องค์ประกอบของการเรียนรู้ที่มีความสุขนั้น มี 6 ด้านด้วยกัน คือ

- 2.1 เด็กแต่ละคนได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีหัวใจและสมอง
- 2.2 เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัด และความสนใจของตนเอง
- 2.3 บทเรียนสนุก แปลกใหม่ จูงใจให้ติดตามและเร้าใจ ให้อยากค้นหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง
- 2.4 สิ่งที่เรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน
- 2.5 ครูให้ความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยน ต่อเด็กทุกคนโดยทั่วถึง

2.6 เด็กเกิดความรัก และภูมิใจในตนเอง รู้จักปรับตัวได้ทุกที่ทุกเวลา โดยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ดังนี้

- 2.6.1 พัฒนาและส่งเสริมความคิด
- 2.6.2 วิธีการเรียนสนุก ชูใจ และไม่กดดัน
- 2.6.3 สื่อเร้าใจ และตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน
- 2.6.4 บทเรียนเริ่มจากง่ายไปหายาก และไม่กดดัน
- 2.6.5 กิจกรรมหลากหลาย สำหรับทุกคน
- 2.6.6 ประเมินพัฒนาการของเด็กโดยรวม ไม่เน้นแต่ละด้านวิชา

3. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

สุমনทนา พรหมบุญ และคณะ (วาสนา เลื่อมสุทธิ. 2544 : 13-14 ; อ้างอิงจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541 : 33-34) ได้กล่าวถึงแนวคิด หลักการ และกระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางว่า การเรียนรู้จำเป็นต้องให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เอาใจเข้าไปร่วมหรือร่วมใจด้วย ใจต้องไปจดจ่อในสิ่งที่เขาเรียน และการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้นั้นมิได้เน้นเฉพาะผู้เรียนกับครูเท่านั้น ผู้เรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบด้านไม่ว่าจะเป็นชุมชน สังคม พ่อแม่ เพื่อน และคนด้อยโอกาสกว่า ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะทางสังคม การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมนั้นมุ่งให้ผู้เรียน “ เก่ง ดี มีสุข ” และยังสามารถเลือกหลักการ หรือแนวปฏิบัติของทฤษฎีที่เรียกว่า “ ยุทธวิธี 4 ดาว ” อย่างน่าสนใจดังนี้

ดาวดวงที่ 1 : วิธีสอนแบบดาว 5 แฉก คือ

1. การตั้งคำถาม
2. การทำกิจกรรม
3. การสร้างจินตนาการ
4. การทำงานเป็นกลุ่ม
5. การเชื่อมโยงชีวิตจริง

การจะมีส่วนร่วมจะต้องเริ่มตั้งแต่การตั้งคำถาม ตั้งประเด็นขึ้นมา จากประเด็นคำถามนั้นก็ให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกัน การทำกิจกรรมจะต้องมีการสร้างสภาพแวดล้อม มีสื่อช่วยให้เด็กได้ใช้จินตนาการ และมีการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มไปพร้อมๆกัน ในกระบวนการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มเด็กจะเรียนรู้ทั้งองค์ความรู้ ความรู้ที่ควรจะได้รับ และทั้งกระบวนการในการติดต่อสื่อสาร การอยู่ร่วมกัน เป็นการเรียนจากสภาพที่เป็นจริงเชื่อมโยงจากชีวิตจริง

ดาวดวงที่ 2 : สิ่งแวดล้อมเพื่อฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ได้แก่ สภาพห้องเรียน กิจการศึกษานอกโรงเรียน และในโรงเรียน บ้าน ศูนย์วิทยา การบริเวณโรงเรียน การเรียนในห้องเรียนอาจไม่เพียงพอ เพราะเด็กอยู่ในห้องเรียนเพียง 18%

ของเวลาทั้งหมดที่เด็กตื่น เพราะฉะนั้นสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กย่อมมีความสำคัญมาก เริ่มตั้งแต่สภาพแวดล้อมในห้องเรียน จะต้องมีส่วนที่จัดสื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มได้ บริเวณโรงเรียนต้องเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ของเด็ก มีศูนย์วิทยากร เหมือนกับห้องสาธิตวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งเป็นแหล่งให้คำปรึกษากับครู

ดาวดวงที่ 3 : การแนะแนวและจิตวิทยา

“ศูนย์เพื่อนเด็ก” จัดไว้สำหรับให้บุคคลต่างๆต่อไปนี้ได้เข้ามามีบทบาทในการร่วมจัดประสบการณ์เรียนรู้แก่ผู้เรียน ซึ่งได้แก่ ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง นักจิตวิทยา นักแนะแนว คือให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วม จุดแรกของทฤษฎีนี้คือ เน้นให้ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วม เอาจิตใจเข้าไปร่วม ในสิ่งที่เรียน ถึงจะเป็นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม แต่ในทางปฏิบัติยังไม่เพียงพอ ทุกๆคน ทุกๆฝ่าย จะต้องเข้ามามีบทบาทร่วมด้วย

ดาวดวงที่ 4 : การประเมินผล

โดยจะมีการวัดผลพัฒนาการของผู้เรียน จากกระบวนการทำงาน ความสามารถพิเศษ พัฒนาการทางด้านลักษณะนิสัย เพิ่มผลงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากวิธีการประเมินผลยังเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่เพียงอย่างเดียว ไม่คิดว่าวิธีการหรือนวัตกรรมใด จะช่วยให้บรรลุผลได้ ทั้งวัตรระบบการทำงาน วัดความสามารถของเด็ก และการที่จะส่งเสริมเด็กไปในทางใดนั้นจะต้องดูพัฒนาการด้านลักษณะนิสัย มีเพิ่มผลงาน นักเรียนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินตนเองด้วย โดยเฉพาะในส่วนของเพิ่มผลงาน นักเรียนจะเป็นผู้เลือกที่จะเอาผลงานใดไปรวมอยู่ในเพิ่มผลงานของตนเอง

ยุทธวิธีทั้ง 4 ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น หากผู้เรียนได้รับการกระตุ้น หรือชักจูงให้เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างถูกวิธี ผู้เรียนก็สามารถแสดงออกได้อย่างหลากหลาย และมีโอกาสได้ศึกษาทดลอง สิ่งที่ตนเองอยากเรียนรู้ที่ได้มีการจัดเตรียมไว้อย่างเป็นระบบทั้งในและนอกห้องเรียน เด็กก็จะสามารถแสดงความสามารถได้อย่างหลากหลาย

กล่าวโดยสรุป การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นทฤษฎีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งให้โอกาสแก่ผู้เรียนที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ด้วยตนเอง เน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนไปพร้อมๆกับการฝึกทักษะในเชิงกระบวนการที่ใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะทางสังคม ทักษะในการคิดค้น การแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นอย่างยิ่งของบุคคลในยุคปัจจุบัน

กล่าวโดยสรุป จากหลักการและทฤษฎีที่นำเสนอดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นหลักที่เน้นกระบวนการในการสร้างคนที่สมบูรณ์ให้เกิดขึ้นในสังคม เพื่อให้คนเหล่านั้นได้เรียนรู้สิ่งต่างๆด้วยตนเอง ให้เป็นผู้คิดเป็น รู้จักแก้ปัญหาเป็น และสามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข

บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ครูถือว่ามียบทบาทสำคัญในการปลุกเร้าและเสริมแรงให้กับผู้เรียนในทุกกิจกรรม เพื่อให้สามารถค้นพบคำตอบและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ดังนั้นจึงถือว่าครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยเสริมให้การจัดการเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลได้ ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางไว้ดังนี้

Bennet (อภิญา เหมระ : 2544 : 21-22 ; อ้างอิงจาก Bennet . 1969 : cited in Braendes and Ginnis , 1986) ได้เปรียบเทียบบทบาทครุรุ่นเก่ากับครุรุ่นใหม่ได้ดังนี้
ครุรุ่นใหม่ (Progressive)

1. สอนผู้เรียนโดยวิธีบูรณาการเนื้อหา
2. แสดงบทบาทในฐานะผู้แนะนำ (guide) ประสพการณ์ทางการศึกษา
3. กระตือรือร้นในบทบาท ความรู้สึกของผู้เรียน
4. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนของหลักสูตร
5. ใช้เทคนิคการค้นพบด้วยตนเองของผู้เรียนเป็นกิจกรรมหลัก
6. มีการสร้างเสริมแรงหรือให้รางวัลมากกว่าการลงโทษ
7. ไม่เคร่งครัดกับมาตรฐานทางวิชาการจนเกินไป
8. มีการทดสอบเล็กน้อย
9. มุ่งเน้นการทำงานเป็นกลุ่มแบบร่วมมือ
10. สอนโดยไม่ยึดติดกับห้องเรียน
11. มุ่งสร้างสรรค์ประสพการณ์ใหม่ให้ผู้เรียน
12. มุ่งเน้นความรู้ทางวิชาการและทักษะด้านจิตพิสัยเท่าเทียมกัน
13. มุ่งเน้นการประเมินกระบวนการเป็นสำคัญ

ครุรุ่นเก่า (Traditional)

1. สอนแยกเนื้อหาวิชา
2. มีบทบาทในฐานะตัวแทนของเนื้อหาวิชา
3. ละเลย เจาะเมย ต่อบทบาทของผู้เรียน
4. นักเรียนไม่มีส่วนร่วมแม้แต่จะออกความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร
5. ใช้เทคนิคการเรียนโดยการท่องจำเป็นหลัก
6. มุ่งเน้นการให้รางวัลภายนอก เช่น ระดับผลการเรียน แรงจูงใจภายนอก
7. เคร่งครัดกับมาตรฐานทางวิชาการมาก
8. มีการทดสอบสม่ำเสมอเป็นระยะ ๆ

9. มุ่งเน้นการแข่งขัน
10. สอนในขอบเขตของห้องเรียน
11. เน้นย้ำประสบการณ์ใหม่เพียงเล็กน้อย
12. มุ่งเน้นความรู้ทางวิชาการเป็นสำคัญละเลยความรู้สึกหรือทักษะทางด้านจิตพิสัย
13. ประเมินกระบวนการเล็กน้อย

สรุป จากแนวโน้มของการเรียนการสอนที่เปลี่ยนไป บทบาทของผู้เรียนมีความสำคัญและเด่นชัดมากขึ้น บทบาทของครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับผู้เรียนจึงต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิม จากบทบาทที่มีความสำคัญในฐานะผู้บอกเล่าข้อความรู้ทั้งหมดมาเป็นบทบาทในการสนับสนุนเสริมสร้างประสบการณ์ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุดดีที่สุด ได้ผลดีที่สุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ฉะนั้นบทบาทของครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น จะต้องเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด และเน้นกระบวนการเป็นสำคัญ

ทิตนา แชมมณี. (2542 : 24-25) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางนั้นว่า ครูควรมีบทบาท 3 ขั้นตอน คือ

1. การเตรียมการสอน

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์เรื่องที่จะสอนให้เข้าใจ

1.2 ศึกษาหาแหล่งความรู้ที่หลากหลาย

1.3 วางแผนการสอน

1.3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน

1.3.2 วิเคราะห์เนื้อหาความคิดรวบยอดและกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจน

1.3.2 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามหลัก

ชีปปาหรืออื่น ๆ

1.3.4 กำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

1.3.5 จัดเตรียมสื่อ วัสดุการเรียนการสอนให้เพียงพอสำหรับผู้เขียน

1.3.6 ติดต่อแหล่งความรู้ต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นบุคคล สถานที่หรือ

ไลตทัศน์ วัสดุต่าง ๆ และศึกษาหาความรู้

1.3.7 เอกสาร หนังสือ หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน

1.3.8 ห้องเรียนหรือสถานที่เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น อาจ

จำเป็นต้องจัดโต๊ะ เก้าอี้ในลักษณะใหม่

1.3.9 เครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้

2. การสอน

- 2.1 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี
- 2.2 กระตุ้นผู้เรียนให้สนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
- 2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่ได้เตรียมไว้ โดยอาจมีการปรับแผนให้เหมาะกับผู้เรียนและสถานการณ์ที่เป็นจริง ดังนี้
 - 2.3.1 ดูแลให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ แก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น
 - 2.3.2 อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.3.3 ให้คำแนะนำและข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้เรียนตามความจำเป็น
 - 2.3.4 สังเกตและบันทึกพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้ร่วมเหตุการณ์ที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นขณะทำกิจกรรม
 - 2.3.5 กระตุ้นผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มที่
 - 2.3.6 ให้การเสริมแรงผู้เรียนตามความเหมาะสม
 - 2.3.7 ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะตามความเหมาะสม

3. การประเมินผล

- 3.1 เก็บรวบรวมผลงาน และประเมินผลงานของผู้เรียน
 - 3.2 ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้
- ส่วน บังอร อนุเมธากูร (2541 : 35) กล่าวถึงบทบาทของครูในการใช้การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จะต้องมียุทธศาสตร์เปลี่ยนไป ดังนี้

- 1.) ครูต้องพยายามจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน เช่น จัดป้ายนิเทศ มุมสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น
- 2.) การสอนของครูต้องเป็นการสอนที่เน้นกระบวนการ ได้แก่ ชั้นตระหนัก ชั้นสังเกต ข้อมูล ชั้นปฏิบัติตาม ชั้นฝึกหัดทบทวน ชั้นวิเคราะห์ และขั้นนำไปใช้
- 3.) ครูจะต้องเป็นผู้เตรียมสถานการณ์ จัดสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด
- 4.) หาแหล่งความรู้ในการชี้แนะ ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- 5.) ครูต้องติดตาม ตรวจสอบพฤติกรรมนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรม เพื่อจะได้ปรับปรุงการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 29) ได้ให้ชี้แนะบทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construct)
 - 1.1 หาข้อมูล
 - 1.2 ศึกษาทำความเข้าใจ
 - 1.3 คิดวิเคราะห์
 - 1.4 ตีความ
 - 1.5 แปลความ
 - 1.6 สร้างความหมายแก่ตนเอง
 - 1.7 สังเคราะห์ข้อมูล
 - 1.8 สรุปข้อความรู้
2. ให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด (Participation)
3. ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน และได้เรียนรู้จากกันและกัน ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิด และประสบการณ์แก่กันและกันมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (Interaction)
4. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ “กระบวนการ” ควบคู่ไปกับ “ผลงาน/ข้อความรู้ที่กำหนดได้” (Process/Product)
5. ให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Application) (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.2541 : 33)

วัฒนาพร ระบุบุทกซ์ (2542 :12-14)ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ว่าต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้คือ

1. บทบาทด้านการเตรียมการสอน ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1 การศึกษา และวิเคราะห์เรื่องที่จะสอน เพื่อเตรียมตนเองให้พร้อมสำหรับ บทบาทของผู้เป็นแหล่งความรู้ (resource person) ซึ่งจะต้องให้คำอธิบาย คำแนะนำ คำปรึกษา และให้ข้อมูลความรู้ที่เพียงพอและชัดเจนแก่ผู้เรียน ครูจะต้องมีภาระหนักในการเตรียมตนเองด้วยการศึกษา ค้นคว้า อ่าน และการทดลองปฏิบัติมาก ๆ ในประเด็นและเนื้อหาที่ตนรับผิดชอบ รวมทั้งเตรียมข้อมูลและประสบการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน
 - 1.2 การเตรียมแหล่งข้อมูล เมื่อบทบาทของครูไม่ใช่ผู้บอกกล่าวมวลความรู้อีกต่อไปแล้ว ครูจึงต้องมีการเตรียมแหล่งข้อมูลความรู้แก่ผู้เรียน ทั้งในรูปแบบของสื่อการเรียน ใบความรู้ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ประกอบกิจกรรมในห้องเรียน หรือ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีข้อมูลความรู้ ที่ผู้เรียนสามารถเลือกศึกษาค้นคว้าตามความต้องการ
 - 1.3 การจัดทำแผนการสอน บทบาทของครูก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง คือ การวางแผนการจัดกิจกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ครูจะต้องวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ได้สาระสำคัญ และเนื้อหาความรู้อันจะนำไปสู่การออกแบบกิจ

กรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยบทบาทของครูในส่วนนี้จะทำหน้าที่คล้ายผู้จัดการ ที่กำหนดบทบาทในการเรียนรู้ และความรับผิดชอบแก่ผู้เรียน

1.4 การเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ เมื่อออกแบบ หรือกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ครูต้องพิจารณาและกำหนดว่า จะใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร หนังสือหรือข้อมูล แหล่งความรู้ต่าง ๆ รวมถึงห้องเรียนหรือสถานที่ใดบ้างในการจัดกิจกรรม เพื่อให้การเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผล แล้วจัดเตรียมให้พร้อม บทบาทของครูตรงนี้จึงเป็นการอำนวยความสะดวก เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุผล

1.5 การเตรียมการวัดผลประเมินผล บทบาทในด้านการเตรียมการอีกประการหนึ่ง คือ การเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยการวัดให้ตรงจุดประสงค์การเรียนรู้ และวัดให้ครอบคลุมทั้งในส่วนของกระบวนการ (Process) และผลงาน (Skill) ที่เกิดขึ้นทั้งด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) จิตพิสัย (Affective) และทักษะ (Skill) โดยการเตรียมวิธีการวัดและเครื่องมือวัดให้พร้อมก่อนทุกครั้ง

2. บทบาทด้านการดำเนินการ เป็นบทบาทขณะผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ซึ่งประกอบด้วย

2.1 การเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำปรึกษา (Helper and Advisor) คอยให้คำตอบเมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ เช่น ให้ข้อมูลหรือมวลความรู้ในเวลา que ผู้เรียนต้องการ เพื่อให้การเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 การเป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง (Supporter and Encourager) ช่วยสนับสนุนหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง รวมทั้งให้การเสริมแรงตามความเหมาะสม

2.3 การเป็นผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรม (Active Participant) โดยมีส่วนร่วมขณะผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรม ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการและผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และอาจให้ข้อมูล เนื้อหาความรู้เพิ่มเติมแก่ผู้เรียนตามความเหมาะสม

2.4 การเป็นผู้ติดตามตรวจสอบ (Monitor) ตรวจสอบผลการทำงานตามกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อให้ถูกต้องชัดเจนและสมบูรณ์ สังเกตและบันทึกพฤติกรรม และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งประเด็นสำคัญๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นขณะดำเนินกิจกรรม

2.5 การเป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับพฤติกรรม และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนตามความเหมาะสม

2.6 การเป็นผู้สร้างเสริมบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นมิตร โดยการสนับสนุนเสริมแรง และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมทำงานกลุ่ม แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยเต็มที่ ยอมรับ

ฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อภิปรายโต้แย้งแสดงความคิดเห็นด้วยท่วงทึ่มนวล ให้เกียรติ และเป็นมิตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป้าหมายของกลุ่มบรรลุความสำเร็จ

3. บทบาทด้านการประเมินผล เป็นบทบาทที่ครูผู้สอนต้องดำเนินการเพื่อตรวจสอบว่าสามารถจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ครูควรเตรียมเครื่องมือและวิธีการให้พร้อมก่อนถึงขั้นตอนการวัดผลประเมินผลทุกครั้ง และการวัดควรให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยเน้นการวัดตามสภาพจริง จากการศึกษาปฏิบัติและจากแฟ้มสะสมงาน ซึ่งในการวัดและประเมินผลนั้นนอกจากครูจะเป็นผู้วัดและประเมินผลเองแล้ว ผู้เรียนและสมาชิกของแต่ละกลุ่มควรมีบทบาทร่วมวัด และประเมินตนเองและกลุ่มด้วย

จากหลักการดังกล่าวข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ครูถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้นในการจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะจากการเรียนรู้ได้มากขึ้นเพียงใดปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดที่สำคัญคงได้แก่ การเตรียมความพร้อมของครูในขั้นตอนต่างๆ เพื่อให้การถ่ายทอดความรู้ หรือการจัดกิจกรรมต่างๆเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้นมีด้วยกันหลายรูปแบบ และหลากหลายเทคนิควิธี ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นวิธีการที่จะช่วยเสริมสร้างให้การจัดการเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดได้ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาและเสนอแนะรูปแบบวิธีการต่างๆไว้ ดังนี้

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2542 : 25-27) ได้แยกกลุ่มเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตามแนวคิดการจัดกิจกรรมการจัดกลุ่ม และวิธีการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนทางอ้อม (Indirect Instructional Techniques) ประกอบด้วยเทคนิคการเรียนแบบต่างๆ ดังนี้ แบบสืบค้น (Inquiry) แบบค้นพบ (Discovery) แบบแก้ปัญหาค้นหา (Problem solving) แบบสร้างแผนผังความคิด (Concept mapping) แบบใช้กรณีศึกษา (Case studies) แบบตั้งคำถาม (Questioning) และแบบใช้การตัดสินใจ (Decision making)

2. เทคนิคการศึกษาเป็นรายบุคคล (Individual Study) ประกอบด้วยเทคนิควิธีการเรียนแบบต่าง ๆ ดังนี้ ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Access Center) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activity Packages) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) การทำงานรายการค้นคว้าอย่างอิสระ การเขียนเรียงความ การเรียนเสริม การทำโครงการ การทำนิตยสาร และการมอบหมายงานเป็นรายบุคคล

3. เทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี (Technology - Related Instruction) ประกอบด้วยการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ดังนี้ การใช้สิ่งพิมพ์ ตำราเรียนและแบบ

ฝึกหัด การใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) ชุดการสอน (Instruction Package) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction : CAI) และบทเรียนสำเร็จรูป (Programmed Text)

4. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นการปฏิสัมพันธ์ (Interactive Instruction) ประกอบด้วยเทคนิคการเรียนแบบต่าง ๆ ดังนี้ การโต้วาที กลุ่ม Buzz การอภิปราย การระดมพลังสมอง การแก้ปัญหา กลุ่มติว การประชุมแบบต่าง ๆ บทบาทสมมติ คู่คิด (Think-Pair-Share) การฝึกปฏิบัติ และกลุ่มเอกฉันท์ 1-3-6

5. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Instruction) ประกอบด้วยเทคนิคการเรียนแบบต่าง ๆ ดังนี้ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) เกม (Games) กรณีตัวอย่าง (Case Study) สถานการณ์จำลอง (Simulation) ละคร (Acting or Dramatization) และบทบาทสมมติ (Role – Play)

6. เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ประกอบด้วยเทคนิคการเรียนแบบต่าง ๆ ดังนี้ ปริศนาความคิด (Jigsaw) ร่วมมือแข่งขัน (Team-Games-Tournament หรือ TGI) Student Team and Achievement Divisions หรือ STAD Team Assisted Individualization หรือ TAI กลุ่มสืบค้น (Group Investigating หรือ GI) กลุ่มเรียนรู้ร่วม (Learning Together หรือ LT) ร่วมกันคิดและกลุ่มร่วมมือ (Co-op Co-op)

7. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ประกอบด้วยเทคนิคการเรียนแบบต่าง ๆ ดังนี้ การเรียนการสอนแบบ Storyline Method การเรียนการสอนแบบแก้ปัญหา (Problem-solving) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีเทคนิคหรือเป้าหมาย ซึ่งเทคนิคดังกล่าวเน้นการให้ความสำคัญกับผู้เรียน สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2542 : 28) กระบวนการ คือ แนวทางดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีขั้นตอน ซึ่งวางไว้ตั้งแต่ต้นจนจบแล้วเสร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนด

กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางประกอบด้วยกระบวนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการคิดวิจารณ์ญาณ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ กระบวนการคิดไตร่ตรอง ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการแก้ปัญหา ทักษะกระบวนการ 9 ชั้น กระบวนการเรียนความรู้ความเข้าใจ กระบวนการเรียนภาษา กระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการ กระบวนการสืบสวนสอบสวน กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการแก้โจทย์ปัญหา กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างเจตคติ กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างจิตสำนึก

แนวทางดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ให้ความสำคัญกับกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างมีเหตุผล

สมสุข วีระพิจิตร (2543: 8) ได้เสนอแนวทางที่น่าสนใจไว้ 3 ประการคือ

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามความสามารถทั้งด้านความรู้ จิตใจ อารมณ์ และทักษะต่าง ๆ
2. ลดการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาลง ผู้เรียนกับผู้สอนมีบทบาทร่วมกันใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาความรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนจากสถานการณ์จริงที่เป็นประโยชน์ และสัมพันธ์กับชีวิตจริง เรียนรู้ความจริงในตัวเอง และความจริงในสิ่งแวดล้อมมาจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
3. กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ครูทำหน้าที่เตรียมการ จัดสิ่งเร้า ให้คำปรึกษา วางแนวกิจกรรม และประเมินผล

สำหรับแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตามสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินั้น ได้กำหนดนโยบาย ข้อที่ 3 เรื่องปฏิรูประบบการเรียนการสอน ให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่สมดุลในทุกด้านตามจุดประสงค์ของหลักสูตรแต่ละระดับ โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สนองความแตกต่างในความสามารถความถนัดและความสนใจทางการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการให้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง รวมทั้งใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ช่วยการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยมีเป้าหมายดังนี้

1. ทุกโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การให้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงสนองความแตกต่างของความสามารถ ช่วยให้เกิดทุกคนได้เรียนรู้ และพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ
 2. ทุกโรงเรียนมี และใช้สื่อหนังสือ ห้องสมุด คอมพิวเตอร์ มัลติมีเดีย อุปกรณ์การเรียน และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐาน
 3. ทุกโรงเรียนมีระบบการวัดผล และประเมินผลที่เน้นการประเมินพฤติกรรม กระบวนการ และผลงานของผู้เรียนตามสภาพที่แท้จริง (Authentic - Assessment)
 4. ทุกโรงเรียนใช้ระบบการบันทึกรวบรวมผลงานของนักเรียน (Portfolio - Assessment) และนำไปพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ตลอดระยะเวลาของการศึกษา
- นอกจากนี้ ยังได้กำหนดมาตรการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถือปฏิบัติในเรื่องที่เกี่ยวกับการเร่งรัดจัดการศึกษา ดังนี้
1. วิจัย และพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี และเทคนิคการจัดการเรียนการสอน ที่ช่วยเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายและหลักการของหลักสูตร แต่ละรายวิชาทุกระดับ การศึกษา และเผยแพร่ไปถึงทุกโรงเรียน

2. จัดทำระบบสารสนเทศเครือข่ายผ่านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารทางไกลผ่านดาวเทียมรวมถึงระบบอินเทอร์เน็ต
3. จัดทำมาตรฐานสื่ออุปกรณ์ ห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ และห้องคอมพิวเตอร์ ทั้งด้านวัสดุครุภัณฑ์ และโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ และให้โรงเรียนดำเนินการตามมาตรฐานที่กำหนด
4. ให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลาง ซึ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง และสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. ให้โรงเรียนวัดผล และประเมินผล โดยเน้นพฤติกรรมกระบวนการ และผลงานของผู้เรียนซึ่งได้แสดงออกทางการเขียน การพูด และการปฏิบัติอย่างแท้จริง และลดสัดส่วนของการวัดผล และประเมินผลแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ
6. ให้ทุกโรงเรียนใช้ระบบบันทึกรวบรวมผลงานของนักเรียนรายบุคคล และพิจารณาประเมินผลงาน ตลอดจนนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในระบบโรงเรียน

การประเมินผลที่สอดคล้องกับแนวคิดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

วิธีการวัดและประเมินผลที่ยอมรับกันว่า สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เพราะเป็นเป็นวิธีการที่สามารถค้นหาความสามารถและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน และยังเป็นข้อมูลสำคัญที่สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินผลการเรียนได้อย่างดีด้วย

แนวทางการประเมินที่สำคัญ มี 3 แนวทาง คือ การประเมินตามสภาพจริง การประเมินภาคปฏิบัติ และการประเมินจากแฟ้มผลงาน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 39 – 78) ดังสาระสำคัญดังนี้

1 การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการประเมินเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่องในด้านความรู้ ความคิด พฤติกรรม วิธีการปฏิบัติและผลการปฏิบัติของผู้เรียน การประเมินลักษณะนี้จะมีประสิทธิภาพเมื่อประเมินการปฏิบัติของผู้เรียนในสภาพที่เป็นจริง วิธีการที่ใช้ประเมิน ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง แบบทดสอบความสามารถจริง การรายงานตนเอง และแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ที่ส่งเสริม สอดคล้องกับการประเมินตามสภาพจริง การประเมินจึงมุ่งเน้นการประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) โดยมีแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เป็นนวัตกรรม การประเมินที่สำคัญ

2 การประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) เป็นการทดสอบความสามารถในการทำงานของผู้เรียน ภายใต้สถานการณ์และเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุด ประเมินได้ 3 ลักษณะ คือ ประเมินกระบวนการ ประเมินผลผลิต ประเมินทั้งกระบวนการและผลผลิต ลักษณะที่สำคัญของการประเมินภาคปฏิบัติ จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ประสงค์ของการวัดอย่างชัดเจน มีการกำหนดวิธีการทำงาน มีการกำหนดความสำเร็จของงาน มีคำสั่งควบคุมสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน มีการประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้ายของการปฏิบัติงานและกระบวนการประเมินภาคปฏิบัติ

ในการประเมิน ครูผู้สอนอาจใช้วิธีต่อไปนี้ในการประเมิน

1. การสืบค้น (Inquiry) โดยการถามผู้เรียนตรง ๆ เกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ต่อการปฏิบัติงานต่อสิ่งต่าง ๆ รวมถึงการประเมินความสำเร็จของตน โดยอาจให้ผู้เรียนรายงานถึงผลงานด้วยการพูดหรือเขียนหรือตอบแบบตรวจสอบรายการหรือบันทึกข้อดีข้อด้อยของตนในการทำงาน

2. การสังเกต (Observation) โดยการสังเกตผู้เรียนขณะเรียนและในกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการตอบคำถามและการทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม ครูควรใช้การสังเกตอย่างสม่ำเสมอโดยผู้เรียนไม่รู้ตัวเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แสดงภาพการปฏิบัติที่แท้จริงของผู้เรียน

3. การวิเคราะห์ (Analysis) โดยการวิเคราะห์การปฏิบัติของผู้เรียนแต่ละคนขณะที่ปฏิบัติงานหรือเมื่อทำงานเสร็จแล้วเพื่อค้นหาว่างานส่วนใดที่ผู้เรียนทำได้ดีและส่วนใดที่ควรปรับปรุง

4. การทดสอบ (Testing) โดยการวัดการปฏิบัติของผู้เรียนอย่างเป็นระบบเพื่อการตัดสินระดับความสำเร็จในการเรียนรู้ตามผลงานหรือกระบวนการที่กำหนด แบบทดสอบอาจใช้วัดความสามารถในการเรียนรู้ระดับทักษะที่ได้จากการปฏิบัติ การบรรลุเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนหรือเจตคติที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ

เทคนิคและวิธีการประเมิน (Assessment Techniques and Methods)

1. การประเมินเป็นรายบุคคล เป็นการพิจารณาความก้าวหน้าของผู้เรียนรายบุคคลในห้องเรียนหรือในกลุ่ม อาจประเมินโดยอิงกลุ่ม (ใช้มาตรฐานของกลุ่มกับผู้เรียนทุกคน) อิงเกณฑ์ (ใช้เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้าตัดสินผู้เรียนทุกคน) หรืออิงตนเอง (ใช้ความสามารถระดับเดิมของผู้เรียนเป็นมาตรฐานเพื่อตัดสินการพัฒนาการหรือการปฏิบัติ) ก็ได้

2. การประเมินเป็นกลุ่ม (Group Assessment) เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของผู้เรียนในสถานการณ์กลุ่ม และตัดสินความก้าวหน้าของพวกเขา ครูอาจให้คะแนนผู้เรียนซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มเป็นรายบุคคลหรือใช้คะแนนรายบุคคลบวกกับคะแนนกลุ่ม

3. การประเมินตนเองและเพื่อน (Self – Peer Assessment) การประเมินตนเองและเพื่อนจะทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการประเมินงานของตนเองและของเพื่อนร่วมห้อง ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมเข้าร่วมกำหนดเกณฑ์การประเมินด้วย

3. การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio Assessment) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เป็นแนวทางหนึ่งของการประเมินผลตามสภาพจริงที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถสะท้อนให้เห็นผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างชัดเจน

หลักการสำคัญในการประเมินแฟ้มสะสมผลงาน

1. ด้านเนื้อหาวิชาจะต้องสะท้อนความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชา ทักษะความสามารถ และคุณลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ด้านการเรียนการสอน จะต้องเน้นกระบวนการเรียนรู้และผลงานของผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้หรืองานและตรวจสอบปรับปรุงตนเอง รวมทั้งมีการประเมินตนเอง เน้นบรรยากาศการเรียนรู้อย่างอิสระโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำชี้แนะ กระตุ้นสร้างขวัญและกำลังใจ

3. ด้านความเสมอภาค คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งด้านความสามารถ วิธีการเรียนและความหลากหลายทางสติปัญญา โดยมุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคคลไปสู่เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดให้สูงสุดตามความสามารถของแต่ละบุคคล

หลักการสำคัญ ทั้ง 3 ประการนี้ เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนต้องคำนึงถึง และนำไปกำหนดจุดประสงค์สำคัญในกระบวนการจัดทำแฟ้มผลงาน ซึ่งเน้นถึงความสำเร็จในด้านเนื้อหาสาระของวิชา กระบวนการเรียนรู้และตอบสนองความแตกต่างของบุคคล

ลักษณะของการประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลักษณะสำคัญของการประเมิน ดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์.2545 : 43 – 44)

1. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่มุ่งรวบรวมสารสนเทศของการพัฒนาการเรียนและการเรียน

2. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่มุ่งเน้นการพัฒนาการที่เกิดขึ้นอย่างเด่นชัด

3. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่ให้ความสำคัญกับจุดเด่นของผู้เรียน

4. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่เป็นผลพวงมาจากหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่สถานการณ์ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง

6. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่อาศัยการปฏิบัติ

7. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่สอดคล้องกลมกลืนกับการเรียนการสอน

8. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่เน้นการเรียนรู้อย่างมีจุดหมาย

9. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับทุกสภาพแวดล้อม

10. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่สามารถให้ภาพเรื่องราวการเรียนรู้และความสามารถของผู้เรียนทั่ว ๆ ไปและกว้างขวาง

11. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ครู นักเรียนรวมทั้งบุคคลในวิชาชีพอื่น ๆ ตามความจำเป็น

การประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จึงเป็นการประเมินที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและเรียนรู้ก้าวหน้าสูงสุด การประเมินผลจึงต้องสอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความถนัด ความสนใจแตกต่างกันไป การประเมินจึงไม่ควรเป็นรูปแบบมาตรฐานเดียวกันทุกคนแต่ควรมีรูปแบบที่เอื้อและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกและแสดงความรู้ความสามารถ ความรู้สึกที่ผู้เรียนมีและประพฤติปฏิบัติได้อย่างแท้จริง การประเมินจึงต้องปรับเปลี่ยน เพิ่มเติมเทคนิควิธีการประเมินให้หลากหลายสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการกระทำกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจึงมีลักษณะที่ต่างไปจากการวัดผลการเรียนรู้แบบเดิม ๆ ที่มองเห็นผู้เรียนเป็นเพียงสิ่งที่ต้องการวัดเสมือนวัตถุสิ่งของที่ไร้ชีวิตจิตใจ ในทางตรงกันข้ามการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะเป็นการประเมินที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของความเป็นมนุษย์ เป็นสิ่งที่มีชีวิตจิตใจ มีความรู้สึก รัก ชอบเกลียด โกรธ สนใจ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องและขึ้นอยู่กับบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ พ่อ แม่ เพื่อน ๆ และตัวผู้เรียนเอง ซึ่งถือว่าเป็นหลักสำคัญทำให้กระบวนการประเมินมีความถูกต้องแม่นยำ การประเมินจึงควรมีข้อมูลจากหลายแหล่งนอกเหนือจากครูผู้สอน อาทิ การแสดงความคิดเห็นและการประเมินตนเอง การแสดงความคิดเห็นและการประเมินจากเพื่อน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้สนใจเกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

วาสนา เลื่อมสุทธิ (2544: 75) ได้ศึกษาความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของข้าราชการ กลุ่มโรงเรียนกรุงธน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอน กลุ่ม โรงเรียนกรุงธน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แยกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการเรียนอย่างมีความสุข ด้านการเรียนรู้แบบองค์รวม ด้านการเรียนรู้จากการคิด และปฏิบัติจริง ด้านการเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น และ ด้านการเรียนรู้จากกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายด้านพบว่าข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนกรุงธน มีความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมจัดได้ในระดับมาก ทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่จัดได้มากกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านการเรียนรู้อย่างมีความสุข ด้านการเรียนรู้จากการคิด และปฏิบัติจริงด้านการเรียนรู้แบบองค์รวม ด้านการเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น และด้านการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ตามลำดับ

ถมรัตน์ บุญญานิตย์ (วาสนา เลื่อมสุทธิ, 2544: 36 - 37; อ้างอิงจากถมรัตน์ บุญญานิตย์, 2541: 80 - 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ระบุปัญหา และอุปสรรค การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเรียงจากมากไปหาน้อย จำนวนทั้งสิ้น 36 รายการ รายการที่เป็นปัญหามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.60 ของผู้ตอบ คือ ความสนใจใฝ่เรียนของนักเรียนไม่เท่ากัน เช่น ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ขาดความรับผิดชอบไม่สนใจศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รายการที่มีปัญหารองลงมาคิดเป็นร้อยละ 21.05 คือ ขาดแคลนสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และมีจำนวนไม่เพียงพอและคิดเป็นร้อยละ 16.84 คือ เนื้อหาวิชากับระยะเวลาไม่สัมพันธ์กัน เนื่องจากเนื้อหาที่ต้องสอนมีมาก และการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งต้องใช้เวลานาน ทำให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ไม่ทันต่อเวลา และครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ระบุปัญหา และอุปสรรคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเรียงจากมากไปหาน้อยจำนวนทั้งสิ้น 30 รายการ รายการที่เป็นปัญหามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 43.42 ของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม เช่น ไม่ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และไม่แก้ไขปัญหาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยเฉพาะเด็กที่เรียนอ่อน รายการที่เป็นปัญหารองลงมาคิดเป็นร้อยละ 19.74 คือ พื้นฐานความรู้ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนแตกต่างกัน และคิดเป็นร้อยละ 17.11 คือ เนื้อหาวิชามีมาก การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทำให้สอน ไม่ทัน

อภิญา เหมระ (2544: 72) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูธุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า การจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูธุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ในด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และด้านการประเมินผล โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

สิริรัตน์ เทียมเสริวงศ์ (อภิญา เหมระ. 2544: 36; อ้างอิงจาก สิริรัตน์ เทียมเสริวงศ์ 2543: 61 – 65) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคนิคการขายโดยการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง กับการสอนแบบปกติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพกรุงเทพมหานครพณิชยการ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคนิคการขายสูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคนิคการขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคนิคการขายสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยในต่างประเทศ

โคโนเลย์ (วาสนา เลื่อมสุทธิ. 2544: 40; อ้างอิงจาก Conoley. 1977: 4977 – A) ได้ศึกษาผลการใช้แสดงบทบาทสมมุติในการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา 3,4 และ 5 จำนวน 142 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ใช้เวลาทดลอง 2 สัปดาห์ วันละ 30 นาที ทุกวัน มีการทดสอบก่อนเรียนและภายหลังการเรียนกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า การนำบทบาทสมมุติมาเป็นองค์ประกอบในการเรียนการสอนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนมากกว่ากลุ่มควบคุมทำให้นักเรียนมีสัมคมมิตดีขึ้น และเปลี่ยนแปลงจากการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางมากขึ้น

ซีซาง และเฟียงซู (อภิญา เหมระ. 2544: 39; อ้างอิงจากซีซาง และเฟียงซู. 1996: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเข้าใจในการเรียนรู้ภาษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของชาวจีนในเขตเมืองบอสตัน ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างระหว่างผู้เรียนภาษาที่เป็นชาวจีนนั้นมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความยากที่มีต่อการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานทั้ง 4 นั้น พบว่า ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เป็นสิ่งที่ยากที่สุดสำหรับชาวจีน รองลงมาคือการฟัง การเขียน ส่วนทักษะที่มีความยากน้อยที่สุดสำหรับชาวจีนคือทักษะการอ่าน

จากงานวิจัยของนักวิชาการดังกล่าว พอสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นรูปแบบการสอนที่สำคัญอีกรูปแบบหนึ่งที่จะช่วยสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเป็นสำคัญ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล

การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 7 โรงเรียน ดังนี้

ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครูสอน ระดับประถมศึกษา(คน)
1	อรุณประดิษฐ	39
2	เซนต์โยเซฟเพชรบุรี	34
3	ราชภัฏวิทยา	28
4	ปริยัติรังสรรค์	21
5	สุวรรณรังสฤษฎ์วิทยาลัย	12
6	ศึกษาปัญญา	10
7	แก่นจันทร์วิทยา	12
รวมทั้งสิ้น		157

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา การสังเกต การสัมภาษณ์และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์ในการสอน และการผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) เพื่อสอบถามระดับปัญหาตามกรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า ซึ่งสอบถาม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเตรียมการสอน ด้านการสอน และด้านการประเมินผล

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

คะแนน	5	หมายถึง	เป็นระดับที่มีปัญหามากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	เป็นระดับที่มีปัญหามาก
คะแนน	3	หมายถึง	เป็นระดับที่มีปัญหาปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	เป็นระดับที่มีปัญหาน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	เป็นระดับที่มีปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยจะศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร -การสังเกต-สัมภาษณ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า ทั้ง 3 ด้าน
3. รวบรวมสาระและเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้จากการ สังเกต สัมภาษณ์ และเอกสาร งานวิจัย แนวคิดทฤษฎีผลการวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 3 ด้าน จำนวน 44 ข้อ คือ ด้านเตรียมการสอน จำนวน 15 ข้อ ด้านการสอน จำนวน 16 ข้อ และด้านการประเมินผล จำนวน 13 ข้อ
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ-เสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน
7. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำแบบสอบถามที่ได้ผ่าน

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจจากผู้เชี่ยวชาญมาหาดัชนีความสอดคล้อง แล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป จำนวน 38 ข้อ คือ ด้านเตรียมการสอน จำนวน 12 ข้อ ด้านการสอนจำนวน 13 ข้อ และด้านการประเมินผล จำนวน 13 ข้อ

8. นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายก่อนจะนำไปทดลองทดลองใช้

9. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูประถมศึกษา โรงเรียนสมถวิล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 ราย และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) โดยใช้สูตรของCronbach ให้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังประธานกลุ่มโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี
2. ผู้วิจัยขออนุญาตประธานกลุ่มโรงเรียนเอกชน และครูใหญ่โรงเรียนเอกชน เพื่อขอความร่วมมือครูที่สอนระดับประถมศึกษาตอบแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้ชี้แจงกับครูเพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการตอบแบบสอบถาม โดยให้เวลาในการพิจารณาตอบแบบสอบถามประมาณ 3 สัปดาห์ และเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 157 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดังนี้

วันที่ส่งแบบสอบถาม	ชื่อโรงเรียน	จำนวน (ฉบับ)	วันที่รับแบบสอบถามคืน	จำนวน (ฉบับ)
10 มกราคม 2546	แก่นจันทร์วิทยา	12	23 มกราคม 2546	12
13 มกราคม 2546	เซนต์โยเซฟเพชรบุรี	34	24 มกราคม 2546	31
14 มกราคม 2546	ราษฎร์วิทยา	28	24 มกราคม 2546	28
15 มกราคม 2546	ปรีดีรังสรรค์	21	27 มกราคม 2546	21
15 มกราคม 2546	สุวรรณรังษฤษฎีวิทยาลัย	12	28 มกราคม 2546	12
15 มกราคม 2546	ศึกษานิพนธ์	10	28 มกราคม 2546	10
17 มกราคม 2546	อรุณประดิษฐ์	39	29 มกราคม 2546	35
รับแบบสอบถามเพิ่ม จากโรงเรียนอรุณประดิษฐ์ และเซนต์โยเซฟ			30 มกราคม 2546	7
รวมทั้งสิ้น				157

✓ การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รวบรวมมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เพื่อเตรียมนำมาวิเคราะห์
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ ซึ่งพิจารณาประเมินตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด

1. เปรียบเทียบระดับปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ตามตัวแปรเพศ วิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) และตัวแปรระดับการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน และการผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง วิเคราะห์โดยใช้สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มอย่างน้อยสำคัญทางสถิติ จะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของนิวแมนคูล (Newman Keuls)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541:40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541:65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หากำดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยใช้สูตร (สำอองค์ งามวิชา . 2541 : 62)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อความถามและพฤติกรรม
 $\sum R$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หากำความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของคอนนาค โดยใช้สูตร (สำออง งามวิชา.2541 : 72 : อ้างอิงจาก Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s^2 i}{s^2 t} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum s^2 i$ แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 $s^2 t$ แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร t-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 86)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่าสองกลุ่ม ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3. เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีนิวแมนคูลส์ (Newman - keuls) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 134)

$$W = q_{(\alpha; r, df)} \sqrt{\frac{MS_E}{n}}$$

เมื่อ	W	แทน	ค่าวิกฤต
	q	แทน	ค่าที่เปิดได้จากตาราง Studentized range statistic
	MS _E	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนที่ได้มาจากตาราง วิเคราะห์ความแปรปรวน
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	=	จำนวนครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาค้นคว้า
\bar{X}	=	ค่าเฉลี่ย
S.D.	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	=	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t – distribution
F	=	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F – distribution
df	=	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	=	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
**	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ด้านเตรียมการสอน ด้านการสอน ด้านการประเมินผล และรวมทุกด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ด้านเตรียมการสอน ด้านการสอน และด้านการประเมินผล จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการสอน การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถม โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาค้นคว้า จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการสอน การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มเป้าหมาย จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการสอน การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	52	33.1
หญิง	105	66.9
รวม	157	100.0
2. ประสบการณ์ในการสอน		
น้อยกว่า 5 ปี	49	31.2
5 - 10 ปี	33	21.0
มากกว่า 10 ปี	75	47.8
รวม	157	100.0
3. การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง		
เคยผ่านการอบรม 1 ครั้ง	57	36.3
เคยผ่านการอบรม 2 ครั้ง	26	16.6
เคยผ่านการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง	74	47.1
รวม	157	100.0

จากตาราง 1 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 157 คน ส่วนใหญ่เป็นครูเพศหญิง (ร้อยละ 66.9) มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 47.8) การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เคยผ่านการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง (ร้อยละ 47.1)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของ
 ประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ดังตาราง 2 – 5

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
 ของประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านเตรียมการสอน	2.52	0.74	ปานกลาง
ด้านการสอน	2.51	0.81	ปานกลาง
ด้านการประเมินผล	2.52	0.73	ปานกลาง
รวม	2.52	0.73	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่า ครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาการ
 สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) เมื่อ
 พิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ ด้านเตรียมการสอน ($\bar{X} = 2.52$) ด้านการ
 ประเมินผล ($\bar{X} = 2.52$) และด้านการสอน ($\bar{X} = 2.51$) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานในปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของ
ครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ด้านเตรียมการสอน โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านเตรียมการสอน			
1. ครูผู้สอนไม่เข้าใจในหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้	2.50	0.97	ปานกลาง
2. การวางแผนการสอนโดยคำนึงถึงศักยภาพและความต้องการของผู้เรียน ทำได้ยาก.....	2.65	0.92	ปานกลาง
3. การจัดทำแผนการสอนยังไม่สามารถปรับเนื้อหาให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียนได้.....	2.65	0.92	ปานกลาง
4. การจัดทำแผนการสอนไม่มีการเรียงลำดับตามความยากง่าย.....	2.27	0.94	น้อย
5. ครูผู้สอนขาดความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.....	2.31	0.93	น้อย
6. การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ยังขาดจุดเน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียน กับครู กับบุคคลอื่น	2.54	0.97	ปานกลาง
7. การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่ได้สัดส่วนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	2.47	1.02	น้อย
8. การเตรียมกิจกรรมนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้ประสบการณ์เพิ่มเติม ยังมีจำกัด.....	2.61	1.10	ปานกลาง
9. การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกรวมทั้งบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ยังไม่สมบูรณ์.....	2.59	1.11	ปานกลาง
10. แหล่งข้อมูล ห้องสมุด เอกสาร มีไม่เพียงพอต่อการค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน.....	2.49	1.10	น้อย
11. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในชุมชน.....	2.51	1.00	ปานกลาง
12. การกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัด ความสนใจด้วยตนเองเต็มตามศักยภาพ ยังไม่ชัดเจน.....			
รวม	2.52	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรีมีปัญหา การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านเตรียมการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ครูมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 ข้อ โดย ข้อที่มีปัญหาสูงสุด 3 ลำดับแรก คือแหล่งข้อมูล ห้องสมุด เอกสาร มีไม่เพียงพอต่อการค้นคว้า เรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.66$) การวางแผนการสอนโดยคำนึงถึงศักยภาพและความ ต้องการของผู้เรียน ทำได้ยาก ($\bar{X} = 2.65$) และ การจัดทำแผนการสอนยังไม่สามารถปรับเนื้อ หาให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียนได้ ($\bar{X} = 2.65$) ส่วนข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย จำนวน 4 ข้อ คือ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในชุมชน ($\bar{X} = 2.49$) การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่ได้สัดส่วนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.47$) และครูผู้สอนขาดความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X} = 2.31$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานในปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของ
ครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ด้านการสอน โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	\bar{X}	S	ระดับ
ด้านการสอน			
13. ครูผู้สอนมีความชำนาญไม่เพียงพอที่จะใช้เทคนิคการสอนให้หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล	2.37	1.01	น้อย
14. ครูผู้สอนไม่สามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนได้.....	2.39	0.98	น้อย
15. เทคนิคการกระตุ้น ได้รับความสนใจผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ยังไม่เหมาะสม.....	2.39	0.90	น้อย
16. การทำให้ผู้เรียนได้ฝึกสังเกต คิดอย่างรอบคอบ ปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อสรุปเป็นความรู้แก่ตนเอง ทำได้ยาก....	2.43	1.00	น้อย
17. ผู้เรียนยังขาดการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงความสามารถของตน.....	2.62	1.09	ปานกลาง
18. ผู้เรียนขาดความพยายามในการฝึกทักษะกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง.....	2.67	1.17	ปานกลาง
2. ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันน้อย ทำให้ขาดความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มร่วมกัน.....	2.58	1.03	ปานกลาง
20. ผู้เรียนคุ้นเคยกับการสอนแบบเดิมไม่พร้อมที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	2.54	1.10	ปานกลาง
21. ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	2.41	1.04	น้อย
22. ในกระบวนการเรียนการสอนมีเวลาจำกัด โอกาสที่ให้คำอธิบาย แนะนำ ปรีกษา และแนะแนว มีไม่เพียงพอ	2.59	1.01	ปานกลาง
23. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้อื่นๆ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทำได้ไม่สัมพันธ์กับสภาพความเป็นจริงในชุมชน	2.58	1.04	ปานกลาง
24. การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวยังมีน้อย.....	2.55	1.16	ปานกลาง
25. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งข้อมูล มีไม่เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า.....	2.54	1.21	ปานกลาง
รวม	2.51	0.81	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า ครูมีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.51$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ครูมีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 9 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหาด้านการสอนสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้เรียนขาดความพยายามในการฝึกทักษะกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ($\bar{X} = 2.67$) ผู้เรียนยังขาดการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงความสามารถของตน ($\bar{X} = 2.62$) ในกระบวนการเรียนการสอนมีเวลาจำกัด โอกาสที่ให้คำอธิบาย แนะนำ ปรีกษาและแนะแนว มีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.59$) ส่วนข้ออื่น มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอยู่ในระดับน้อย จำนวน 4 ข้อ คือ การทำให้ผู้เรียนได้ฝึกสังเกต คิดอย่างรอบคอบ ปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อสรุปเป็นความรู้แก่ตนเอง ทำได้ยาก ($\bar{X} = 2.43$) ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.41$) และ เทคนิคการกระตุ้น ได้รับความสนใจผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจยังไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 2.39$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานในปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของ
ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรีด้านการประเมินผลโดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการประเมินผล			
26. ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล.....	2.50	0.94	ปานกลาง
27. ครูผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการใช้เครื่องมือหรือเทคนิคการประเมินผลที่หลากหลาย.....	2.40	0.94	น้อย
28. ครูผู้สอนขาดความเข้าใจในขั้นตอนการวัดผลประเมินผลที่ถูกต้อง.....	2.34	0.94	น้อย
29. การวัดผลประเมินผล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำได้ยาก.....	2.48	0.96	น้อย
30. การประเมินผลการทำงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอนยังไม่สมบูรณ์.....	2.45	0.94	น้อย
31. การประเมินผลด้วยการทดสอบอัตนัยทำได้ยากเพราะนักเรียนขาดทักษะในการเขียน.....	2.83	1.14	ปานกลาง
32. การประเมินผลด้วยวิธีใช้คำถามเป็นรายบุคคลปฏิบัติได้น้อยเพราะจำกัดเรื่องเวลา.....	2.68	1.14	ปานกลาง
33. การประเมินผลที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ทำได้ยาก.....	2.50	1.10	ปานกลาง
34. การประเมินผลโดยการสังเกตอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ให้ผู้เรียนรู้ตัวปฏิบัติได้น้อยเนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องเวลา.....	2.39	1.00	น้อย
35. ผู้เรียนขาดความตระหนักในการประเมินผลงานตนเอง.....	2.71	1.05	ปานกลาง
36. การให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน....	2.70	1.07	ปานกลาง
37. การวัดผลประเมินผลยังขาดการบันทึกร่องรอยที่ชัดเจน.....	2.54	1.02	ปานกลาง
38. เครื่องมือวัดผลประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	2.17	0.89	น้อย
รวม	2.52	0.73	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่าครูมีปัญหการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ครูมีปัญหการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหาสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การประเมินผลด้วยการทดสอบอัตโนมัติทำได้ยากเพราะนักเรียนขาดทักษะในการเขียน ($\bar{X} = 2.83$) ผู้เรียนขาดความตระหนักในการประเมินผลงานตนเอง ($\bar{X} = 2.71$) และ การให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ($\bar{X} = 2.70$) ส่วนข้อที่มีปัญหการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอยู่ในระดับน้อย จำนวน 6 ข้อ คือ การวัดผลประเมินผล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทำได้ยาก ($\bar{X} = 2.48$) การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทุกชั้นตอนยังไม่สมบูรณ์ ($\bar{X} = 2.45$) และ ครูผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการใช้เครื่องมือหรือเทคนิคการประเมินผลที่หลากหลาย ($\bar{X} = 2.40$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ด้านเตรียมการสอน ด้านการสอน ด้านการประเมินผล จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการสอน การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังแสดงในตาราง 6 – 15

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

ปัญหาการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	เพศ				t
	ชาย N = 52		หญิง N = 105		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
2. ด้านเตรียมการสอน	2.30	.53	2.63	.81	-3.06**
2. ด้านการสอน	2.12	.58	2.71	.84	-5.04**
3. ด้านการประเมินผล	2.21	.52	2.67	.78	-4.42**
รวม	2.21	.50	2.67	.78	-4.47**

จากตาราง 6 แสดงว่า ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี เพศชาย และเพศหญิง มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี เพศหญิงมีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรายด้านและรวมทุกด้าน มากกว่า เพศชาย

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ปัญหาการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	ประสบการณ์ในการสอน					
	น้อยกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		มากกว่า 10 ปี	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านเตรียมการสอน	2.62	0.63	2.84	0.76	2.32	0.75
2. ด้านการสอน	2.54	0.70	2.89	0.78	2.33	0.85
3. ด้านการประเมินผล	2.58	0.65	2.91	0.81	2.30	0.67
รวม	2.58	0.62	2.88	0.75	2.32	0.72

จากตาราง 7 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี และ 5 – 10 ปี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา
โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสพการณ์ในการสอน

ปัญหาการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านเตรียมการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.96	3.48	6.75**
	ภายในกลุ่ม	154	79.46	.52	
	รวม	156	86.42		
2. ด้านการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	7.00	3.50	5.60**
	ภายในกลุ่ม	154	96.28	.63	
	รวม	156	103.28		
3. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	8.73	4.36	8.91**
	ภายในกลุ่ม	154	75.41	.49	
	รวม	156	84.14		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	7.47	3.73	7.63**
	ภายในกลุ่ม	154	75.39	.49	
	รวม	156	82.85		

จากตาราง 8 แสดงว่า ครูที่มีประสพการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้
เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 9 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ปัญหาการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	\bar{X}	มากกว่า 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี
		2.32	2.58	2.88
มากกว่า 10 ปี	2.32	-	0.26	0.56**
น้อยกว่า 5 ปี	2.58	-	-	.30
5 - 10 ปี	2.88	-	-	-

จากตาราง 9 แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5-10 ปี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวม มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 10 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านเตรียมการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ปัญหาการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	\bar{X}	มากกว่า 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี
		2.32	2.62	2.84
มากกว่า 10 ปี	2.32	-	0.30	0.52**
น้อยกว่า 5 ปี	2.62	-	-	.22
5 - 10 ปี	2.84	-	-	-

จากตาราง 10 แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5-10 ปี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 11 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
ด้านการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ปัญหาการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	\bar{X}	มากกว่า 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี
มากกว่า 10 ปี	2.33	-	0.21	0.56**
น้อยกว่า 5 ปี	2.54	-	-	0.35
5 - 10 ปี	2.89	-	-	

จากตาราง 11 แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 -10 ปี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 12 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
ด้านการประเมินผล จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ปัญหาการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	\bar{X}	มากกว่า 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี
มากกว่า 10 ปี	2.30	-	0.28	0.61**
น้อยกว่า 5 ปี	2.58	-	-	.33
5 - 10 ปี	2.91	-	-	

จากตาราง 12 แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 -10 ปี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามการผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ปัญหาการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง					
	1 ครั้ง		2 ครั้ง		มากกว่า 2 ครั้ง	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านเตรียมการสอน	2.38	0.67	2.46	0.84	2.65	0.75
2. ด้านการสอน	2.15	0.73	2.48	0.84	2.81	0.76
3. ด้านการประเมินผล	2.22	0.64	2.59	0.81	2.72	0.70
รวม	2.25	0.65	2.51	0.80	2.72	0.70

จากตาราง 13 แสดงว่า ครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 1 ครั้ง มีปัญหาการสอน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย ส่วนครูที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 2 ครั้ง มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านเตรียมการสอนและด้านการสอน มีปัญหา อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูที่ผ่านการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง มีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามการผ่านการอบรมความรู้ เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ปัญหาการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านเตรียมการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.44	1.22	2.24
	ภายในกลุ่ม	154	83.98	.55	
	รวม	156	86.42		
2. ด้านการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	13.99	7.00	12.07**
	ภายในกลุ่ม	154	89.29	.58	
	รวม	156	103.28		
3. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	8.34	4.17	8.47**
	ภายในกลุ่ม	154	75.79	.49	
	รวม	156	84.14		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	7.33	3.67	7.48**
	ภายในกลุ่ม	154	75.52	.49	
	รวม	156	82.85		

จากตาราง 14 แสดงว่า ครูที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวม ด้านการสอน ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเตรียมการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวม จำแนกตามการเคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ปัญหาการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	\bar{X}	1 ครั้ง	2 ครั้ง	มากกว่า 2 ครั้ง
		2.25	2.51	2.72
1 ครั้ง	2.25	-	.26	0.47**
2 ครั้ง	2.51	-	-	.21
มากกว่า 2 ครั้ง	2.72	-	-	

จากตาราง 15 แสดงว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่า 2 ครั้ง มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยรวม มากกว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 1 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 16 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านการสอนจำแนกตามการผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ปัญหาการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	\bar{X}	1 ครั้ง	2 ครั้ง	มากกว่า 2 ครั้ง
		2.15	2.48	2.81
1 ครั้ง	2.15	-	.33	0.66**
2 ครั้ง	2.48	-	-	.33
มากกว่า 2 ครั้ง	2.81	-	-	

จากตาราง 16 แสดงว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่า 2 ครั้ง มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านการสอน มากกว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 1 ครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 17 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
ด้านการประเมินผล จำแนกตามการเคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นศูนย์กลาง

ปัญหาการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	\bar{X}	1 ครั้ง	2 ครั้ง	มากกว่า 2 ครั้ง
1 ครั้ง	2.22	-	.38	0.50**
2 ครั้ง	2.59	-	-	.12
มากกว่า 2 ครั้ง	2.72	-	-	

จากตาราง 17 แสดงว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง มากกว่า 2 ครั้ง มีปัญหาการสอนที่เน้นเรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านการประเมินผลมาก
กว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 1 ครั้ง ส่วน
คู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถม โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี

จากจำนวนแบบสอบถามจำนวน 157 ฉบับ มีผู้ตอบแบบสอบถามในตอนที่ 3 ของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพิ่มเติม จำนวน 72 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 45.86 ซึ่งส่วนใหญ่ได้เสนอปัญหาและอุปสรรคในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางครบทั้ง 3 ด้าน และมีส่วนน้อยเสนอปัญหาเฉพาะบางด้าน วิธีการนำเสนอผู้วิจัยได้จัดหมวดหมู่แจกแจงความถี่แล้วนำเสนอจัดเรียงตามลำดับความถี่ ดังตาราง 18

ตาราง 18 ค่าความถี่ปัญหาและอุปสรรค ในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถม ศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี

ลำดับที่	ปัญหาด้านเตรียมการสอน	ความถี่
1	ขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	24
2	ขาดการอบรมความรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างต่อเนื่อง	21
3	ครูไม่มีเวลาเตรียมการสอน	20
4	สื่อ อุปกรณ์ ไม่เพียงพอ ผู้สอนต้องลงทุนซื้อสื่อ อุปกรณ์เอง	14
5	ไม่สามารถจัดทำแผนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนได้	12
6	การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ยังขาดจุดเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง	11
7	การเตรียมสื่อการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนทำได้ยาก	3
ปัญหาด้านการสอน		
1	นักเรียนคุ้นเคยการเรียนแบบเก่าไม่ร่วมแสดงความคิดเห็น	34
2	นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม	33
3	นักเรียนขาดทักษะกระบวนการคิดด้วยตัวเอง	31
4	นักเรียนที่เรียนอ่อนไม่สนใจในการปฏิบัติงานกลุ่ม	28
5	การสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทำได้ยาก	24
6	การสอนมีเวลาจำกัด การอธิบาย แนะนำ ปรีกษา และแนะแนวทำได้ยาก	20
7	การสอนไม่ตรงตามแผนการสอน	14
8	ครูขาดการใช้เทคนิคที่หลากหลายในการสอน	8

ลำดับที่	ปัญหาด้านการประเมินผล	ความถี่
1	การประเมินผลไม่ตรงตามจุดประสงค์	34
2	การประเมินผลการมีส่วนร่วมของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียนทำได้ยาก	32
3	ขาดการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	28
4	การประเมินผลขาดความคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	28
5	ครูขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล	25
6	การประเมินผลไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน	24
7	นักเรียนขาดการประเมินผลตนเอง	19
8	ครูขาดการใช้เทคนิคการประเมินผลที่หลากหลาย	15
9	การประเมินผลไม่สามารถทำได้ทุกครั้ง	4

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี เป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านเตรียมการสอน ครูประถมโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ขาดการอบรมความรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างต่อเนื่อง ครูไม่มีเวลาเตรียมการสอน สื่อ อุปกรณ์ ไม่เพียงพอ ผู้สอนต้องลงทุนซื้อสื่อ อุปกรณ์เอง ไม่สามารถจัดทำแผนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนได้ การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ยังขาดจุดเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง และการเตรียมสื่อการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนทำได้ยาก ตามลำดับ

2. ด้านการสอน ครูประถมโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ นักเรียนคุ้นเคยการเรียนแบบเก่าไม่ร่วมแสดงความคิดเห็น นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม นักเรียนขาดทักษะกระบวนการคิดด้วยตัวเอง นักเรียนที่เรียนอ่อนไม่สนใจในการปฏิบัติงานกลุ่ม การสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทำได้ยาก การสอนมีเวลาจำกัด ไม่มีเวลาให้คำแนะนำ ปรึกษา และแนะแนว การสอนไม่ตรงตามแผนการสอน และครูขาดการใช้เทคนิคที่หลากหลายในการสอน ตามลำดับ

3. ด้านการประเมินผล ครูประถมโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การประเมินผลไม่ตรงตามจุดประสงค์ การประเมินผลการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียนทำได้ยาก ขาดการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การประเมินผลขาดความคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การประเมินผลไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน นักเรียนขาดการประเมินผลตนเอง ครูขาดการใช้เทคนิคการประเมินผลที่หลากหลายและการประเมินผลไม่สามารถทำได้ทุกครั้ง ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ต้องการทราบว่าครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในด้านดังต่อไปนี้ คือ ด้านเตรียมการสอน ด้านการสอน และด้านการประเมินผล โดยเปรียบเทียบจาก เพศ ประสบการณ์ในการสอน การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อจะได้นำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามตัวแปร ดังต่อไปนี้
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 ประสบการณ์ในการสอน
 - 2.3 การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ให้ทราบถึงปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ตามสภาพจริง เพื่อนำไปแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียน เอกชน จังหวัดเพชรบุรี ตลอดจนนำไปเป็นข้อมูล สำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียน การสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม ลักษณะที่พึงประสงค์

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ครูที่ทำการสอนในระดับประถมศึกษาโรงเรียน เอกชน จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 7 โรงเรียน จำนวนครู 157 คน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรีที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแตกต่างกัน
2. ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแตกต่างกัน
3. ครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางต่างกัน

วิธีดำเนินการค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ทำการศึกษาในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 157 ฉบับ ซึ่งได้รับคืนมา 157 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถาม ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 3 ด้าน รวม 38 ข้อ ได้แก่ด้านเตรียมการสอน ด้านการสอน และด้านการประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยทำการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical/Package the Social Sciences / Personal Computer Plus) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับปัญหามาก
 ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับปัญหาปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด

3.เปรียบเทียบปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ระหว่างกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าที่ (t-test) และระหว่างกลุ่มเป้าหมายมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ในด้านเตรียมการสอน ด้านการสอน และด้านการประเมินผลสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 เพศ ในจำนวนครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 157 คน ส่วนใหญ่เป็นครูเพศหญิง จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 66.9 และเป็นเพศชาย จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 33.10

1.2 ประสบการณ์ในการสอนของ ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 47.80 รองลงมา มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 31.20 และ มีประสบการณ์ในการสอน 5 – 10 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00

1.3 การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่ได้ผ่านการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 47.10 รองลงมาคือ เคยผ่านการอบรม 1 ครั้ง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 และเคยผ่านการอบรม 2 ครั้ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 16.60

2. ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านเตรียมการสอน และด้านประเมินผลสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 3 ด้าน พบว่า

2.1 ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านเตรียมการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ครูมีปัญหาเตรียมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 ข้อ โดยข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ แหล่งข้อมูล ห้องสมุด เอกสาร มีไม่เพียงพอต่อการค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน รองลงมา คือ การวางแผนการสอนโดยคำนึงถึงศักยภาพและความต้องการของผู้เรียน ทำได้ยาก และการจัดทำแผนการสอนยังไม่สามารถปรับเนื้อหาให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียนได้

2.2 ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านการสอน พบว่า ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ครูมีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 9 ข้อ โดยข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ ผู้เรียนขาดความพยายามในการฝึกทักษะกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง รองลงมาคือ ผู้เรียนยังขาดการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงความสามารถของตน และ ในกระบวนการเรียนการสอนมีเวลาจำกัด โอกาสที่ให้คำอธิบาย แนะนำ ปรีกษาและแนะแนว มีไม่เพียงพอ

2.3 ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านการประเมินผลพบว่า ครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ครูมีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ โดยข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ การประเมินผลด้วยการทดสอบอัตนัยทำได้ยากเพราะนักเรียนขาดทักษะในการเขียน รองลงมาคือ ผู้เรียนขาดความตระหนักในการประเมินผลงานตนเอง และการให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

3. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ด้านเตรียมการสอน ด้านการสอน ด้านการประเมินผล จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการสอน การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่า

3.1 ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี เพศชายและเพศหญิง มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี เพศหญิงมีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรายด้านและรวมทุกด้านมากกว่า เพศชาย

3.2 ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 -10 ปี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านเตรียมการสอน มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 - 10 ปี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านการสอน น้อยกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี และ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 - 10 ปี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านการประเมินผลมากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวม ด้านการสอน ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดย ครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่า 2 ครั้ง มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านการสอน มากกว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 1 ครั้ง และ ครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่า 2 ครั้ง มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านการประเมินผลมากกว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 1 ครั้ง ส่วนด้านเตรียมการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี จากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 72 คน โดยใช้วิธีนำเสนอในรูปแบบความถี่ ดังนี้

4.1 ด้านเตรียมการสอน ที่เป็นปัญหาในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากที่สุด คือ ครูผู้สอนขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รองลงมาได้แก่ ครูผู้สอนขาดการเตรียมบรรยากาศที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและแหล่งข้อมูลเอกสารไม่เพียงพอ

4.2 ด้านการสอน ที่เป็นปัญหาในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากที่สุด คือ นักเรียนคุ้นเคยการเรียนรู้แบบเก่าไม่ร่วมแสดงความคิดเห็น รองลงมา ได้แก่ นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม และนักเรียนขาดทักษะกระบวนการคิดด้วยตัวเอง

4.3 ด้านการประเมินผล ที่เป็นปัญหาในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากที่สุด คือ การประเมินผลไม่ตรงตามจุดประสงค์ ขาดการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การประเมินผลขาดความคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่เป็นปัญหาในการสอนมากที่สุด คือด้านเตรียมการสอน และด้านการประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการสอน ซึ่งในด้านเตรียมการสอน และด้านการประเมินผล ในส่วนที่ถือว่าเป็นปัญหาสูงสุด คือ การขาดแหล่งข้อมูล ห้องสมุด เอกสาร ในการค้นคว้าเพื่อเรียนรู้ด้วยตนเอง และการประเมินผลด้วยการทดสอบแบบอัตนัย ทำได้ยาก เพราะนักเรียนขาดทักษะในการเขียน ส่วนปัญหาการสอนที่เป็นปัญหามากที่สุดในการจัดการเรียน คือผู้เรียนขาดความพยายามในการฝึกทักษะกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางถือว่าเป็นเรื่องใหม่ และเป็นเรื่องที่ต้องมีการปรับปรุง และพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดนิ่งเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หากแต่การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง จำเป็นต้องอาศัยสื่อ แหล่งค้นคว้า และเอกสารประกอบที่สมบูรณ์ และสอดคล้องกับสภาพจริงของผู้เรียน อีกทั้งต้องเน้นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพของตนเอง อย่างเต็มที่เพื่อให้ได้คิดวิเคราะห์ได้ด้วยตนเอง รวมถึงการประเมินผลที่ต้องให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน ซึ่งปัญหาดังกล่าวถือได้ว่าเป็นปัญหาที่แต่ละสถานศึกษามักจะประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกัน เนื่องจากการขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูผู้สอน การขาดการชี้แนะที่ชัดเจนจากผู้รู้ และการขาดความพร้อมในด้านแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ อีกทั้งผู้เรียนยังเคยชินกับการสอนแบบเก่า ๆ ที่ครูต้องดูแลอย่างใกล้ชิด จนทำให้ผู้เรียนขาดทักษะในการคิด ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการของกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตโดยตรง ให้มีคุณลักษณะ มีศักยภาพ และความสามารถที่จะพัฒนาตนเองและสังคมไปสู่ความสำเร็จได้ โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการในยุคโลกาภิวัตน์ และเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถ และความต้องการของตนเอง เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุน หรือชี้แนะเท่านั้น ซึ่งหลักการดังกล่าว ส่งผลให้การสอนโดยวิธีการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูผู้สอนต้องมีการเตรียมการสอน โดยการจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนแต่ละคนได้แสดงศักยภาพของตนเอง ออกมาให้ได้อย่างเต็มที่ และเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ การมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้เรียน รวมถึงการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียนแต่ละคน โดยเน้นหลักการประเมินผลที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งในหลักการควรให้ผู้

เรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง เพื่อให้สามารถค้นพบคุณค่าของตนเองได้ด้วยตัวของผู้เรียนเอง ดังนั้น จึงต้องมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีการวางแผนด้านการประเมินผลที่เป็นมาตรฐาน ครอบคลุมกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บัญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2545 : 5 – 7) ที่กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา และเรียนรู้ก้าวหน้าสูงสุด การประเมินผลจึงต้องสอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความถนัด ความสนใจแตกต่างกันไป การประเมินจึงไม่ควรเป็นรูปแบบมาตรฐานเดียวกันทุกคนแต่ควรมีรูปแบบที่เอื้อและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกและแสดงความรู้ ความสามารถ ความรู้สึกที่ผู้เรียนมีและประพฤติปฏิบัติได้อย่างแท้จริง การประเมินจึงต้อง ปรับเปลี่ยน เพิ่มเติมเทคนิควิธีการประเมินให้หลากหลายสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการกระทำกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน และสอดคล้องกับ สิปปนนท์ เกตุทัต (2538 : 23) กล่าวว่า การจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จะต้องมีการเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้หลากหลายเพื่อ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลเพราะผู้เรียนมีศักยภาพ ไม่เท่าเทียมกันและยังสอดคล้อง กับแนวคิดของสุจริต เพ็ชรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์ (2523 : 72) ที่ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามแนวใหม่ว่า ไม่ว่าจะป็นวิชาใดก็ตาม ครูมุ่งที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญและ การเรียนการสอนจะประสบผลสำเร็จก็ต่อเมื่อ ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง และยัง ได้กระทำ กิจกรรมมากเท่าไรก็จะเกิดการเรียนรู้น่ามากยิ่งขึ้นเท่านั้น

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถม ศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ด้านเตรียมการสอน ด้านการสอน และด้านการประเมิน ผล โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการสอน และ การผ่านการอบรม ความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครู ประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า ครูประถมศึกษา โรงเรียน เอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูประถมศึกษาโรงเรียน เอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่มีเพศชายมีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรายด้านและรวม ทุกด้าน น้อยกว่าเพศหญิง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การสอนโดย เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็กระบวนการสอนแบบใหม่ที่ต้องเน้นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มี ส่วนร่วมเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ ซึ่งการจัดกิจกรรมการสอนที่ หลากหลาย ครูเพศชายมักจะมีแนวคิดที่แปลกใหม่และมีความถนัดมากกว่าเพศหญิง รวมทั้ง เทคนิควิธีการสอนของครูเพศหญิงและเพศชายมักจะมีแตกต่างกันออกไป ทำให้เกิดปัญหาด้าน

การสอนที่แตกต่างกันไป ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ Lang (อภิญา เหมระ.2544 : 16 ;อ้างอิงจาก Lang . 1995 : 148) ได้เสนอหลักในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางว่าเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาครบถ้วนด้วยวิธีการของแต่ละบุคคลที่อาจแตกต่างกันออกไป เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น และมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา เลื่อมสุทธิ.(2544 : 70 -89) ที่ได้ศึกษาถึงความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนกรุงธน สังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่เพศมีต่างกันมีความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่าครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 -10 ปี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านเตรียมการสอนและด้านการประเมินผล มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 - 10 ปี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านการสอน น้อยกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี ซึ่งสอดคล้องสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เป็นการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเป็นผู้ปฏิบัติหรือเป็นผู้กระทำมากกว่าเป็นผู้ถูกกระทำซึ่งมีครูเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการคิดอยากรู้คำตอบ โดยถือว่าครูผู้สอนเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่จะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวได้ ผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ของตนเองและมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ ดังนั้น ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนมากจึงมีแนวคิด ทักษะ และความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดปัญหาน้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย แต่ในขณะเดียวกันครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยจะมีปัญหาการสอนไม่มากนัก เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะเน้นแบบเรียบง่าย ไม่ได้คาดหวังผลสัมฤทธิ์มากนัก กระทำแบบค่อยเป็นค่อยไป ตามระดับความรู้ และประสบการณ์ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญา เหมระ (2544 : 76) ที่ได้ศึกษาถึงการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูธุรกิจสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า ครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาชีพธุรกิจน้อยกว่า 5 ปี มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทุกด้านน้อยกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาชีพธุรกิจ 5 -10 ปี และมากกว่า 10 ปี

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาชีพธุรกิจ 5 -10 ปีมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทุกด้านน้อยกว่า ครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาชีพธุรกิจมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาชีพธุรกิจมากกว่า 10 ปีมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทุกด้านมากกว่าครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาชีพธุรกิจ 5 -10 ปี และน้อยกว่า 5 ปี และสอดคล้องกับแนวคิดของ อาร์ พันธ์มณี (อภิญา เหมระ. 2544 : 76 : อ้างอิงจากอาร์ พันธ์มณี .2534 : 155) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติการสอนเป็นประสบการณ์ส่วนตัวของผู้สอนแต่ละคน ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่า ประสบการณ์สอนที่แตกต่างกันของครูจะส่งผลให้มีการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามการผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่า ครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสอนและด้านการประเมินผลมีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่า 2 ครั้ง มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้านการสอน มากกว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 1 ครั้ง และ ครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่า 2 ครั้ง มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านการประเมินผลมากกว่า ครูที่เคยผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 1 ครั้ง ส่วนด้านเตรียมการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่ได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นอย่างดี และพยายามที่จะจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ โดยครูจะมีแนวทางในการสอนที่หลากหลาย และซับซ้อนต้องอาศัยเวลาในการเตรียมการสอนการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ รวมถึง การพยายามสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันให้มากที่สุด ดังนั้น จึงเป็นส่วนที่ก่อให้เกิดความยุ่งยาก และสร้างปัญหาให้กับครูค่อนข้างมาก เนื่องจากที่เคยผ่านการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง จะมีความคาดหวังผลสัมฤทธิ์จากวิธีสอนที่ตนเองนำมาใช้สูงกว่าครูที่เคยผ่านการอบรมมาน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตการศึกษา 3 (อภิญา เหมระ .2544 :77 ; อ้างอิงจากสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตการศึกษา 3. 2542 : 96) พบว่า พฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูคณิตศาสตร์ที่เคยผ่านการอบรมและไม่เคยผ่านการอบรมมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด

ปัญหาและอุปสรรคที่เพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด ผลการวิจัย พบว่า ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้านเตรียมการสอนที่เป็นปัญหาสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และขาดการอบรมความรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างต่อเนื่อง ด้านการสอนมีปัญหาสูงสุด ได้แก่ นักเรียนมีความคุ้นเคยกับการเรียนแบบเก่าๆ ไม่ร่วมแสดงความคิดเห็น และนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ส่วนด้านการประเมินผลที่เป็นปัญหาสูงสุด ได้แก่ การประเมินผลไม่ตรงตามจุดประสงค์ การประเมินผลการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียนทำได้ยาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหาร ครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้นำเป็นแนวทางพัฒนา ปรับปรุง และให้คำแนะนำ ปรัชญา เพื่อให้การจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนเอกชน เกิดประสิทธิภาพและส่งผลประโยชน์ผู้เรียนโดยตรง ดังนี้

1. ด้านเตรียมการสอน สถานศึกษาควรมีการจัดซื้อเอกสาร ตำรา สื่อ อุปกรณ์ และเอกสารประกอบการเรียนการสอนให้พร้อม จัดแหล่งค้นคว้า ห้องสมุด และเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน
2. ด้านการสอน ครูผู้สอนควรเน้นกระบวนการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์ตรง พยายามให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และ ค้นหาคำตอบจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. ด้านการประเมิน ครูผู้สอนควรมีการฝึกทักษะการเขียนให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการทำแบบทดสอบแบบอัตนัย และโรงเรียนควรมีการแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึง การเรียนการสอนแบบใหม่ ซึ่งผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียน มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบผลงานตนเองตลอดเวลาเพื่อเป็นการประเมินตนเองของผู้เรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้สอนได้รับการพัฒนา การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลเพื่อให้เกิดทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ตามจุดประสงค์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเรื่องปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษาในจังหวัดอื่น เพื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ เรื่อง ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ เช่น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนในสังกัดเทศบาล เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกับการเรียนการสอนแบบบรรยายในรายวิชาต่าง ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2525). กรมวิชาการ.สารพัฒนาหลักสูตร. ฉบับกรกฎาคม 2525. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์อักษรไทย.
- . (2543). สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. หัวใจของการปฏิรูป
การศึกษา, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- . คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้.(2543).ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด.กรุงเทพฯ
: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กลุ่มพัฒนามาตรฐานและส่งเสริมคุณภาพการศึกษา. (2543). สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี
เอกสารรายงานผลพัฒนามาตรฐานและส่งเสริมคุณภาพการศึกษา.อัดสำเนา
- คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักงาน (2540 : 2544). แผนพัฒนา
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน.สำนักงาน (2525).รายงานการวิจัยเพื่อจัดระดับมาตรฐานการศึกษา
โรงเรียนราษฎร์สายสามัญ ปีงบประมาณ 2523-2524.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ลาดพร้าว.
- . (2544). แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปและส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
การศาสนา
- จรรยา มาติลกโกวิท. (2539). สารพัฒนาหลักสูตร. ปฏิรูปการศึกษาไทยแนวทางสู่อนาคตแห่ง
ความเข้มแข็ง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จำรัส นองมาก. (2538). การรับรองมาตรฐานคุณภาพโรงเรียนเอกชน : แนวทางพัฒนาเพื่อเสริม
บทบาทการแบ่งเบาภาระของรัฐ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา
- ชูศรี วงศ์รัตนะ.(2541).เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.พิมพ์ครั้งที่ 7.กรุงเทพฯ : เทพนิมิตการพิมพ์.
ทิตนา เขมมณี (2542,พฤษภาคม).การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. วารสาร
วิชาการ. กรมวิชาการ. 2 (5) : 3 – 30
- ธำรง บัวศรี. (2532).ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา.กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว,
บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.(2545).การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ:แนวคิดและวิธีการ.
กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ปราณี บุญชุ่ม .(2538) การเขียนแผนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. เอกสาร อัดสำเนา.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.2535.อัดสำเนา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). การจัดและการบริหารอาชีวศึกษา. ศูนย์ส่งเสริม กรุงเทพฯ.
พนัส หันนาคินทร์. (2524). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมทางวิชาการ.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน.(2542).วิเคราะห์การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
2542. เอกสารเผยแพร่.

สหวิทยาเขตพระนครศรีวี.(2542). เอกสารประกอบการอบรม โครงการพัฒนาบุคลากรสหวิทยาเขต
พระนครศรีวี.อัคราณา.

สิปปนนท์ เกตุทัต. (2538). ทิศทางการพัฒนาในช่วงแผน8, เอกสารประกอบการ

สุรัฐ ศิลปอนันต์. (2542). เอกสารชุดแนวทางการปฏิรูปการศึกษา. เอกสารเผยแพร่

สำอองค์ งามวิชา. การวิจัยธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์

สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. (2520). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา. อัคราณา

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.

อภิญา เหมระ. (2544). การจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

กลางของครูธุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).

กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

อัปสร มีสิงห์.“บทบาทของครูกับหลักสูตรฉบับปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตร”,วารสารพัฒนาหลักสูตร

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา
โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ ผู้ตอบได้แก่ ครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับและจะเสนอผลงานวิจัย โดยส่วนรวม จึงขอความกรุณาจากท่านให้คำตอบทุกข้อ คำตอบของท่านจะมีความสำคัญและเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง สภาพการณ์และ
อุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้คิด ค้นคว้า และสร้างความรู้ด้วยตนเอง และตลอดถึงการปรับเปลี่ยน
บทบาทครูเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ และให้บริการด้านความรู้แก่นักเรียน อันจะนำไปสู่
การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ประสบการณ์ในการสอน

() ต่ำกว่า 5 ปี

() 5 - 10 ปี

() มากกว่า 10 ปี

3. การผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

() เคยผ่านการอบรม 1 ครั้ง

() เคยผ่านการอบรม 2 ครั้ง

() เคยผ่านการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง

ตอนที่ 2
แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษา
โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างแต่ละข้อเพียงช่องเดียวที่ตรงกับระดับปัญหาของการสอน

ข้อที่	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	ด้านเตรียมการสอน ครูผู้สอนไม่เข้าใจในหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้					
2	การวางแผนการสอนโดยคำนึงถึงศักยภาพและความต้องการของผู้เรียน ทำได้ยาก					
3	การจัดทำแผนการสอนยังไม่สามารถปรับเนื้อหาให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียนได้					
4	การจัดทำแผนการสอนไม่มีการเรียงลำดับตามความยากง่าย					
5	ครูผู้สอนขาดความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง					
6	การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ยังขาดจุดเน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียน กับครู กับบุคคลอื่น					
7	การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่ได้สัดส่วนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
8	การเตรียมกิจกรรมนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้ประสบการณ์เพิ่มเติม ยังมีจำกัด					
9	การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกรวมทั้งบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ยังไม่สมบูรณ์					
10	แหล่งข้อมูล ห้องสมุด เอกสาร มีไม่เพียงพอต่อการค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน					
11	สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในชุมชน					
12	การกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานของการเรียนรู้ เพื่อผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัด ความสนใจด้วยตนเองเต็มตามศักยภาพ ยังไม่ชัดเจน					

ข้อที่	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
13	ด้านการสอน ครูผู้สอนมีความชำนาญไม่เพียงพอที่จะใช้เทคนิคการสอนให้หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
14	ครูผู้สอนไม่สามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนได้					
15	เทคนิคการกระตุ้น ได้รับความสนใจผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ยังไม่เหมาะสม					
16	การทำให้ผู้เรียนได้ฝึกสังเกต คิดอย่างรอบคอบ ปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อสรุปเป็นความรู้แก่ตนเอง ทำได้ยาก					
17	ผู้เรียนยังขาดการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงความสามารถของตน					
18	ผู้เรียนขาดความพยายามในการฝึกทักษะกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง					
19	ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันน้อย ทำให้ขาดความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มร่วมกัน					
20	ผู้เรียนคุ้นเคยกับการสอนแบบเดิมไม่พร้อมที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง					
21	ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน					
22	ในกระบวนการเรียนการสอนมีเวลาจำกัด โอกาสที่ให้คำอธิบาย แนะนำ ปรีक्षा และแนะแนว มีไม่เพียงพอ					
23	การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทำได้ไม่สัมพันธ์กับสภาพความเป็นจริงในชุมชน					
24	การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว ยังมีน้อย					
25	สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งข้อมูล มีไม่เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า					

ข้อที่	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	ด้านการวัดผลและประเมินผล					
26	ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล					
27	ครูผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการใช้เครื่องมือหรือเทคนิคการประเมินผลที่หลากหลาย					
28	ครูผู้สอนขาดความเข้าใจในขั้นตอนการวัดผลประเมินผลที่ถูกต้อง					
29	การวัดผลประเมินผล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทำได้ยาก					
30	การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอนยังไม่สมบูรณ์					
31	การประเมินผลด้วยการทดสอบอัตนัยทำได้ยากเพราะนักเรียนขาดทักษะในการเขียน					
32	การประเมินผลด้วยวิธีใช้คำถามเป็นรายบุคคลปฏิบัติได้น้อยเพราะจำกัดเรื่องเวลา					
33	การประเมินผลการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ทำได้ยาก					
34	การประเมินผลโดยการสังเกตอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ให้ผู้เรียนรู้ตัวปฏิบัติได้น้อยเนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องเวลา					
35	ผู้เรียนขาดความตระหนักในการประเมินผลงานตนเอง					
36	การให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน					
37	การวัดผลประเมินผลยังขาดการบันทึกร่องรอยที่ชัดเจน					
38	เครื่องมือวัดผลประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					

ตอนที่ 3
โปรตระบัพัญญาและอุปสรรคในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูประถมศึกษา
โรงเรียน เอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่จะเป็นประโยชน์ ในการปรับปรุงการสอนในแต่ละด้าน

ด้านการเตรียมการสอน.....

ด้านการสอน.....

ด้านการประเมินผล.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข.
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1012/4995

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑ สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวลางสาด พุ่มดอกไม้ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี" โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.วัฒนา มัคคสมัน ศึกษานิเทศก์ 6 และ นางสุภัคญาณี สุขสำราณ ศึกษานิเทศก์ 6 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวลางสาด พุ่มดอกไม้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ ๕๙๙๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๑ สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕๙ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนอรุณประดิษฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนางสาธิต พุ่มดอกไม้ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ถัดดาวัลย์ สายเย็น เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวนางสาธิต พุ่มดอกไม้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/9406

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๑ สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนสมถวิล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวกลางสาธิต พุ่มดอกไม้ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ครูผู้สอน จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวกลางสาธิต พุ่มดอกไม้ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 10121 0552

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑ สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 มกราคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกลุ่มโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวลางสาด พุ่มดอกไม้ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จำนวน 157 คน ในโรงเรียนอรุณประดิษฐ์ โรงเรียนเซนต์โยเซฟเพชรบุรี โรงเรียนราษฎร์วิทยา โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ โรงเรียนศึกษาปัญญา โรงเรียนสุวรรณรังสฤษฎ์วิทยาลัย และโรงเรียนแก่นจันทร์วิทยา โรงเรียนในสังกัด ตอบแบบสอบถามปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนมกราคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวลางสาด พุ่มดอกไม้ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรทัศน์ มือถือ 09-1122108

ภาคผนวก ค.
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
ค่า IOC ของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร.วัฒนา มัคคสมัน ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 6 หน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ
การศึกษา ค.ต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นางสุภัคญาณี สุขสำราญ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 6 หน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ
การศึกษา ค.ม. สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
3. นางสาวลัดดาวัลย์ สายเย็น ตำแหน่งรองประธานกลุ่มโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี
ผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียนอรุณประดิษฐ จังหวัดเพชรบุรี
การศึกษา ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน

ข้อ	ประเด็นที่พิจารณา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความสอดคล้อง
		ดร. วัฒนา	ศ.สุภคณกุล	ดร. รัตนา	
ด้านเตรียมการสอน					
1	การเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนยังขาดความเข้าใจในหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้	0	1	1	0.67
2	การจัดทำแผนการสอนยังไม่สามารถปรับเนื้อหาให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียนได้	1	1	1	1.00
3	การวางแผนการสอนโดยคำนึงถึงศักยภาพและความต้องการของผู้เรียน ทำได้ยาก	1	1	0	0.67
4	แหล่งข้อมูล เอกสาร มีไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในชุมชน	1	1	0	0.67
5	การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ยังขาดจุดเน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียน กับครู กับบุคคล	1	1	1	1.00
6	การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกรวมทั้งบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ยังไม่ดี	1	1	1	1.00
7	การกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานของการเรียนรู้ เพื่อผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัด-ความสนใจดี	1	1	1	1.00
8	การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่ได้สัดส่วนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	0	0.67
9	การเตรียมสื่อ อุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรมการสอนที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติจริง ยังไม่ครบวงจร	1	0	0	0.33
10	การเตรียมกิจกรรมนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้ประสบการณ์เพิ่มเติม ยังมีจำกัด	1	1	0	0.67
11	ครูผู้สอนขาดการอบรมความรู้เพิ่มเติมเรื่องการจัดทำแผนการสอน	1	1	1	1.00
12	แผนการสอนที่กำหนดให้ไม่เหมาะสมกับศักยภาพและความต้องการของผู้เรียน	0	1	0	0.33
13	ครูผู้สอนขาดความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	1	1	1	1.00
14	การจัดทำแผนการสอนขาดการเรียงลำดับตามความยากง่าย	1	1	1	1.00
15	สถานศึกษาขาดการเตรียมความพร้อมแหล่งการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้ค้นคว้าเพิ่มเติม	0	0	-1	-0.33
ด้านการสอน					
16	ครูผู้สอนมีความชำนาญไม่เพียงพอที่จะใช้เทคนิคการสอนให้หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นราย	1	1	1	1.00
17	การจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนรักและเห็นคุณค่าของ ภูมิปัญญาท้องถิ่นยังมีน้อย	1	0	-1	0.00
18	เทคนิคการกระตุ้น ได้รับความสนใจจากผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ	1	1	1	1.00
19	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติจริงด้วย	1	1	1	1.00
20	ผู้เรียนยังขาดการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือแสดงความสามารถของตน	1	1	1	1.00
21	การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทำไม่ได้ไม่สัมพันธ์กับสภาพความเป็นจริง	1	1	1	1.00
22	การทำให้ผู้เรียนได้ฝึกสังเกต คิดอย่างรอบคอบ ปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อสรุปเป็นความรู้แก่ตนเอง	1	1	1	1.00
23	สื่อ อุปกรณ์ แหล่งข้อมูล ไม่ทันสมัยและมีไม่เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า	0	1	1	0.67
24	การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวยังมีน้อย	1	1	1	1.00
25	ในกระบวนการเรียนการสอนเมื่อเวลาจำกัด โอกาสที่ให้คำอธิบาย แนะนำ ปรีกษา และแนะแนว มีไม่	1	1	1	1.00
26	ผู้เรียนคุ้นเคยกับการสอนแบบเดิมไม่พร้อมที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง	1	1	1	1.00
27	ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันน้อย ทำให้ขาดความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มร่วมกัน	1	1	0	0.67
28	ผู้สอนไม่สามารถนำเทคโนโลยีหลากหลายเข้ามาใช้ในการสอนได้	1	0	1	0.67
29	ผู้เรียนขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	1.00
30	การใช้แหล่งเรียนรู้จากภายนอกยังไม่ครอบคลุมเนื้อหาในรายวิชา	0	0	0	0.00

ข้อ	ประเด็นที่พิจารณา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความ สอดคล้อง
		ดร.วัฒนา	สุภกัญญา	รัตดาว	
	ด้านการวัดผลประเมินผล				
31	ครูผู้สอนขาดความชำนาญในการใช้เครื่องมือหรือเทคนิคการประเมินที่หลากหลาย	1	1	1	1.00
32	การวัดผลประเมินผล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำได้ยาก	1	1	1	1.00
33	ผู้เรียนขาดความตระหนักในการประเมินผลของตนเอง	1	1	1	1.00
34	การประเมินผลจากการปฏิบัติงานของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทุกชั้นตอนทำได้ยาก	1	1	1	1.00
35	ผู้เรียนขาดทักษะในการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานจึงไม่สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จริง	0	0	1	0.33
36	การประเมินด้วยการทดสอบอัตนัยทำได้ยากเพราะนักเรียนขาดทักษะในการเขียน	0	1	1	0.67
37	การประเมินด้วยวิธีใช้คำถามเป็นรายบุคคลปฏิบัติได้น้อยเพราะจำกัดเรื่องเวลา	1	1	1	1.00
38	การให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลยังไม่เป็นมาตรฐานดี	0	1	1	0.67
39	การประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ทำได้ยาก	1	1	1	1.00
40	เครื่องมือวัดผลประเมินผลไม่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดให้	1	1	1	1.00
41	การประเมินผลโดยการสังเกตอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ให้ผู้เรียนรู้ตัวปฏิบัติได้น้อยเนื่องจากมีข้อจำกัด	1	1	1	1.00
42	ครูผู้สอนขาดความเข้าใจในขั้นตอนการวัดผลประเมินผลที่ถูกต้อง	1	1	1	1.00
43	การวัดผลประเมินผลยังขาดการบันทึกร่องรอยที่ชัดเจน	1	1	1	1.00

สรุปผลการคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

พบว่า มีข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 จำนวน 37 ข้อ

มีข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 จำนวน 6 ข้อคือ ข้อ 9,12,15,17,30 และ35

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวลางสาต พุ่มดอกไม้
วัน เดือน ปี เกิด	11 กรกฎาคม 2505
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	51/2 หมู่ 9 ตำบลบางจาน อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	นักวิชาการวัฒนธรรม 6 ว
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2522	มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2528	ศษ.บ.(ศึกษาศาสตร์บัณฑิต) มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม
พ.ศ. 2546	กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ